

BOEM@

LIVE LITERATURE

Octombrie 2009 (Anul I) Nr. 8 - 32 pagini

BOEMA

Live Literature

Octombrie 2009 (Anul I) Nr. 8 - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Cenaclul literar «Noduri și Semne»

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

8

COLEGIUL DE REDACȚIE

DIN CUPRINS

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Ion Zimbru
Redactor șef adjunct: Ion Avram, Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, Carmen Racoviță, A. G. Secară, Virgil Costiuc, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Mădălina Gruia

Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Poezie: Mihail Gălățanu (p.3), Paul Spirescu (p.5), Valeriu Valegvi (p.10), Andrei Parapiru (p.17), Cristian Pavel (p.19), Poeme selectate de pe cenaclul literar online „Noduri și Semne” (p. 25)

Proză: Dimitrie Lupu – Bătrân șezând pe bancă (p.4), Radu Vartolomei – O poveste fără sfârșit (p.6), Viorica Marica Hagianu – Vecinii (p.8), Violeta Ionescu – Radio Vacanța (p.9), Viorel Darie – fragment din romanul ”Adoris și Kromia” (p.13), Marin Moscu – Agonia doctorului Suru (p.23)

Eseu: Petre Rău – Primul păcat (p.21)

Teatru: Ion Bălan – Martor și judecător (p.18)

Opinii: Paul Sânpetru – Amintiri cu scriitori: Al. Paleologu (p.12)

Cronică de carte: Petre Rău - Starea de poezie (p.15), Violeta Ionescu - Expoziția de carte (p.20)

Personalități: Neculai I. Staicu-Buciumeni – Smaranda Brăescu a vrut să se facă mitralior pe bombardier (p.11)

Diverse: Redacția – Stiați că? (p.24), Cărți sosite la redacție (p.24)

Cronică de cenaclu: Cronici Cenaclul “Noduri și Semne”, septembrie, 2009 (p.26)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

inforapart@yahoo.com

Telefon: **0236 411190, 0745 324472**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4, Galați, 800010

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

Grafică:

Coperta I: Iurie Matei – *Realitatea inversă*

Coperta a III-a: Din activitatea cenaclului literar “Noduri și Semne”

Coperta a IV-a: Elena-Liliana Fluture

Interior: Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Mihail GĂLĂȚANU

Stau la rând să primesc un trup nou

Stau la rând să primesc un trup nou. Să capăt puțină viață, aici, Pe Pământ. E multă căldură și-un pântec împrejur. E multă viață. E dragoste. O simt. De departe, o simt. Pulsând o dată cu sângele din artere. O să-l îmbrac ca pe-o hăinuță. O, trup curat, cu cetină de carne! Stau la rând, cuminte, disciplinat. La rând să primesc un trup. Seara și noaptea, pe furiș, când lumea adoarme.

*

Stau la rând să primesc un trup, un trup nou și proaspăt
Și bun de păcătuț cu el, ca să experimentez cu el, să
învăț Calea. Dar Calea, o, Calea, nici nu se poate învăța,
ci numai înțelege. Stau la rând să râvnesc trup nou
Și Dumnezeu mă culege.

*

Așa cum ziceam, stau la rând la magazia de trupuri. De timpuri. Mixaje. Stau la rând să primesc trup reavăn,
Care o să cânte pe dri-dri.
În serile cu-amurguri gri.
Și cu pământul se va încuscri.

Sunt glonțul morții mele

1. Sunt glonțul care nici nu știe din ce armă pleacă

Sunt glonțul morții mele
Care nici nu știe din ce armă pleacă.
Care ricoșează din alții.
Care, încă din țevă, seacă.
Sunt glonțul morții mele, care-și caută destinul.
Sunt ochiul ce-și împiedică privirea de prag.
Sunt corectura ce-și refuză șpaltul.
Sunt incasabilul care visează că mă sparg.
Sunt glonțul morții mele. Și mă trag.

2. Sfărâm burta ghinturilor mele

Sunt glonțul morții mele
Care ucide orice armă.
Care sdrumică baierile alcătuirii sale
Asemeni nașterilor fatale.
Și apoi, iarăși, din carne se ridică.
Sfărâm burta ghinturilor mele
Cele în care nouă luni am gestat
Ca-n măruntaie rebele.
Sculptez și aerul, și arma,
Întocmai ca un nou Praxitele.

Se arată semnele morții pe trupul meu

Se-arată semnele morții pe trupul meu
Ca niște pete pe-o baltă de minereu.
Se arată pricinele din care voi muri,
Se-arată soarele prin murii vii.
Ca lumina lunii pe metereze.
Ca slăbiciunea trupului în asceze.
Într-un golfuleț cu apă caldă aș vrea să mor,
Visând la verdea frunză d-alior.
Printre moluște și stele de mare
Ca și cum în cer aș muri, numai în cer - și-acolo-
mi va fi îngropare

Sunt în grația ta, Doamne

Sunt în Grația Ta, Doamne,
Ca-ntr-o istorie fără sfârșit.
Sunt în Grația Ta, Doamne.
Liniștit. Profund. Profund liniștit.
Tu ești Pacea inimii mele,
Ești Pacea care-și desface aripile în inima mea ca
într-o bucătărie de cartier.
Sunt în Grația Ta, Doamne!
E singurul loc în care mai sunt.

Eu, când învii, învii bine

1. Am de obicei să mă scol din morți cu pământ cu tot

Eu, când învii, învii bine,
Învii cu toată ființa
Am de obicei să mă scol din morți cu pământ cu tot
Când aud Numele Dumnezeului meu
Învii somnoros cu fiecare articulație
Mă ridic din pământ și mă scutur
Brrr, mă scutur de toată încremeneala și
amorțeala morții
Îmi sar viermii din gură
Și pleoapele mi se scutură de pământ ca de diavol

2. De șapte ori mai puternic și mai frumos

Înviez de șapte ori mai puternic și mai frumos
Sunt altcineva
Sunt deja altcineva
Sunt înviatul Dumnezeului Meu care mă iubește
ca pe Ochii Lui din Cap
Deși nu știu unde este Capul Său
Și nu L-am văzut niciodată
Dar trebuie că eu sunt
Și ne iubim atât de mult, eu și Dumnezeul Meu, eu
și Savaotul Meu
Că nici nu mai încape frică
Și că însăși dragostea dintre bărbat și femeie
pălește

Dimitrie LUPU

BĂTRÂN SEZÂND PE BANCĂ

Pe primăvară, în garsoniera de la parter apăruse un pictor singur. Un pictor adevărat, cu plete, barbă neîngrijită, purtând cămăși viu colorate și bluginși jegoși. Poate i-o lăsase doamna Delia prin testament, că se spunea că i-ar fi fost nepot după un văr de-al doilea, poate și-o cumpăraseră cum se cumpără orice casă. Pe bătrân nu-l interesau astfel de lucruri. Îl vedea uneori trecând prin dreptul ferestrei mereu deschisă, cu bustul gol, și câte o pensulă, ținută în sus, ca pe o baghetă de dirijor. Alteori ducea în mână un pahar cu vin roșu, purtat asemenea pensulei sau baghetei, însă fără același efect. Vinul își punea amprenta pe comportamentul pictorului. Această concluzie se impunea de la sine dacă îl vedeai destul de des; de obicei când dădea o fugă până la alimentara din colț pentru o nouă provizie de vin roșu ori seara, când ieșea să se dezmoștească prin împrejurimi.

Tot prin fereastra mereu deschisă ieșea și muzica din aparatul de redat fixat la un volum potrivit. O muzică destul de bună, în general: arii tensionate din opere și concerte cu multe alămuri și duruitoare baterii de tobe, nu tocmai plăcute pentru cei care preferau armoniile lirice.

Bătrânul își citea ziarul pe banca din fața blocului, la cinci-șase pași de fereastra pictorului. Așa se obișnuise; leșea până la cutia poștală din hol numai în halatul tras peste pijama; vremea plăcută îl îmbia afară și el nu se îndura s-o refuze; Petrecea un ceas, două în frageda răcoare a dimineții, răsfoindu-și ziarul. Era un cititor statornic, însă nu prea atent: Ziarul rămânea la locul lui, deschis în fața ochilor, însă aceștia nu urmăreau întotdeauna literele, cuvintele înlănțuite logic, ci îi aflai întorși înăuntru lor, cântărind cine-știe-ce întâmplare veche ori pierduți în reverie.

Văzuse una dintre expozițiile pictoului, la Galeria Mantu, însă lucrările nu-i spusese nimic: Doar culori deșirate în tușe groase, încercând să scoată efecte surprinzătoare din forme geometrice amestecate ori neamestecate între ele, pe fonduri închise, frământate pe dedesubt, răvășite. Dunărea apărea ca un grafic gri-argint, suitor, pe un fond cafeniu; copacii – haotice aglomerări de linii unghiulare, încenușate; casele, pătrate încorporând șiruri aproximative de pătrate minuscule, oarbe, în care griul ajungea aproape negru...

Până și oamenii, rari ca iarba de leac în tablourile lui, arătau în întregime cenușii, în întregime alcătuiți din aceeași geometrie scăpată de sub control. Printre cele câteva care puteau reține privirile mai mult de o clipită descoperise și unul care voia să-l înfățișeze pe el: „Bătrân șezând pe bancă”, în lumina răsăritului, sugerat printr-o vagă umbră maronie pe cerul întunecat a furtună. Însă acela chiar nu-i plăcuse deloc. El nu era așa, cu fața numai linii drepte și unghiuri, că abia înțelegeai că-i vorba de figura cuiva; cu amândoi ochii de aceeași parte a capului dreptunghiular; cu cotul înfipt într-o pulpă ca o scoabă strâmbă, și palma lungă cât antebrațul sprijinind o frunte de plumb lățit cu ciocanul. Și halatul lui nu era cafeniu și nu ședea pe el ca un sac, curgând spre poale și gheboșat în spate. Nici vorbă de cafeniu și cocoasă! Nici vorbă!

Și, culmea!, deși trecuse pe la expoziție a doua sau a treia zi după vernisaj, mângălitura aceea strâmbă fusese deja împodobită cu un petec de hârtie albă pe care cineva scrisese cu litere la fel de strâmbe: „REȚINUT”.

În unele dimineți pictorul ieșea pe fugă, numai în șlapi și bluginșii soioși, gol de la brâu în sus, cu câteva sticle într-o plasă, până la alimentara din colț, și nu uita niciodată să-l salute cu deferență pe bătrân, oricât de grăbit ar fi fost. Atunci bătrânul moțâia din cap un răspuns posomorât -că, oricum, nu se face să nu răspunzi cumva când cineva îți urează o zi bună-, apoi se grăbea să intre în casă. În pripă, uneori își uita ziarul pe bancă, dar nu se întorcea după el, chiar dacă nici nu apucase să-l deschidă, fiindcă nu voia să dea ochii de două ori în aceeași dimineață cu pictorul.

Însă întotdeauna se găsea câte un vecin care să i-l aducă la ușă.

desen de Elena-Liliana Fluture

Paul SPIRESCU

Dualitate

Zace-un străin în trupul meu și plânge
Îi simt suspinul sacadat în sânge
Tu mă veghezi și-mi spui că-ți este teamă
Să nu mă-mbete cu lumină, mamă

De-aș respira l-aș sufoca pe el
Căci aeru-i puțin și viața-i lungă
Și nu-i nimic în cerul blestemat
Care la amândoi să ne ajungă

Ridic o mână, lui îi cade mâna
Spun un cuvânt, el amuțește-n veci
De-aș respira cu sufletul meu luna
Pe-al lui l-ar năpădi șopârle reci

Vin vulturi însetați să se adape
Din ochii noștri putrezi și nătângi
Scoboară noapte, sumbru peste ape
Tu de ce plângi, măicuță, de ce plângi?

Cântec de adormirea fluturilor

E vremea să plecăm: latră ceasul din turn.
Paznicii spânzurați sunt de poalele nopții.
Priviți:
Prin porturi bântuite de galben, nebunii
Inventează stele pentru rătăciți.

Am îmbătat copacii. Gratiile. Zidul.
Copiii joacă zaruri pe podea.
Călcați cu grijă, în câmpia albă
Un fluture – complice ne va aștepta.

Știu, drumu-i lung ca un cântec de iarnă.
Casele dorm peste noi și visează urât.
Așteptăm ninsoarea care să ne cearnă.
Un copil se răstește la stele. Atât!

Poveste de dragoste

A fost demult: o casă pierdută-ntr-o pădure
Cu flori prelung mirositoare la fereastră.
Luceferi de mătase tot o pândeau s-o fure,
S-o rezidească sus, pe bolta-albastră.

În casă, stând la masa rotundă, tu și eu,
Ne cotropise somnul și ne pierise graiul
Și ne rugam muțește la bunul Dumnezeu
Să ne aducă mai aproape raiul

Parcă se pregăteau ninsori secrete,
Cum n-au mai fost pe lume niciunde și
nicicând
Și se spârgeau de spaimă icoanele-n perete
Cu Maica Preacurata, lăcrimând,

Luceferii ne tot băteau în geam
Și-n casă lumi de vișor stăteau să se aprindă,
Doar eu, ca un nebun, mă-mpreunam
Cu umbra umbrei tale din oglindă...

A fost demult...dincolo de cuvinte
Doar carnea mea își mai aduce-aminte!

Nunta de țărână

Poate că mai târziu sau mai devreme,
Când îndrăzni-va Moartea să mă cheme
Și în parfumul florilor de tei
Să-mi pună-n deget verigheta ei,

Va fi atunci o nuntă ca-n poveste
Cum n-a mai fost nicicând și nici nu este,
Pământul se va zgudui puțin
Apa din râu se va preface-n vin,

Oaspeți de rang înalt ne vor aduce
În dar însemnul nașterii pe Cruce
Și-ntr-un târziu, când vor fi albi arțarii
Și vor fugi în lume lăutarii,

Când s-or sfârși bucatele alese
Și oaspeții vor adormi pe mese,
Ne vom retrage și noi doi în casă,
Eu – mire de țărână, ea – mireasă!

Radu VARTOLOMEI

O poveste fără sfârșit

Stelele străluceau mai frumos ca niciodată peste acoperișurile de tablă ale mahalalei crescută embrionar în afara unui oraș-uter. Fetița le admira din brațele mamei scheletice.

- Mamă, di ci strălucesc stelili? a întrebat ea fără să privească lacrimile de pe obraji de icoană.

- Strălucesc și ele..... că ăsta le e rostu', prințaso.

Fetița s-a întors și a mângâiat maxilarul proeminent cu atâta tandrețe încât femeia a simțit o mână de bărbat îmbrăcată în mănușă din piele de copil.

- Da-mi zâci odat' povestea?

- Zâc, au răspuns buzele vineții aprinzând o țigară.

Trei fumuri adânci și țigara era dusă; mâna cu aspect de creangă tremura în continuare.

- O fost odată ca niciodată, că de nu ar fi nu s-ar povesti, o prințasă mai deosebită. Ghearele-deget loveau fruntea încrețită cu mult peste cei 25-30 de ani ai femeii.

- Di ci mai deosebită?

- Păi era o prințasă-căpcăună, s-a auzit vocea masculinizată accentuând fiecare literă din cuvântul ce trebuia să sperie.

- Da' căpcăunii au prințasi, mamî? întreba fetița tolânindu-se pe fusta înflorată.

- Au! că și ei e oameni! Tremuratul nervos încerca să se transforme într-un legănat, cât să le liniștească pe amândouă.

- Da' era rea, prințasa asta a căpcăunilor?

- Nu, scumpo! Era bună ca toati prințasili din lumi doar că era așa...mai kalie, că așa e neamu' căpcăunilor.

- Aha! Da' cum arăta un căpcăun di si temi lumea di el?

- Păi... un căpcăun i ca un om da' mai deosebit! Adică e mai kalii și arată așa ca...un căpcăun.

- Da' căpcăunii e răi, mamă?

- Nu e răi, prințaso! E ca restu dă buni da' fac și ei....Auzi?! Dacă mai pui multe întrebări ai să auzi povestea la pulivarî!

- Atunci zî!

- Deci! Era odată ca niciodată, că de n-ar fi nu s-ar povesti, un regat așa frumos cum nu mai văzuse nimini!

- Și cum arăta? întreabă fetița, jucându-se cu degetele de la picioare.

- Păi...era plin de palate cu acoperișuri de aur și argint, cu două luni și doi sori strălucind, avea câmpuri bogate și pline de flori, zise femeia privind tabla zincată pe care dogoarea zilei trecute făcea reflexiile de lună să danseze lasciv în timp ce o boare de vânt îndepărta mirosul ghenei în curs de ecologizare.

- Și în regat acolo, era pace și fericire și așa o bogăție cum lumea nu a mai văzut, tot poporu' căpcăunilor cari trăia acolo nu știa de foami și de neajuns, ce mai bara-bara, toți erau fericiți.

- Ce bine le-o fi...răspunse fata mângâindu-și burta și apoi reluând jocul cu degetele.

- Da...femeia mai scoase o țigară din pachetul necartonat a cărui marcă străină nu ar fi putut-o pronunța chiar dacă ar fi știut să citească. Bine mai era în regatul căpcăunilor...așa de bine că vecinii lor, fătfrumoșii mureau de oftică că în împărăția lor nu era așa de belfereală.

- Fătfrumoșii, mamă? Cum arată un Fătfrumos?

- Păi...femeia zări duba de culoarea albastrului la miezul nopții și fluieră cât putu de tare ca în câteva momente să se audă fluierături din toată mahalaua. Cum să fie...erau înalți și bine făcuți, cu capetele rase ca să nu se vadă păru' bălai, au ochii albaștri și pielea ...albă, albă și curată. Când treceau la vecinii lor se îmbrăcau mereu în albastru închis și purtau măști ca să nu îi recunoască atunci când le călcau casele.

- Buun, și prințasa-căpcăună?

- Da... prințasa căpcăună. Căinii lătrau. La câteva barăci distanță se auzeau urlete. Apoi toți căinii mahalalei se treziră, iar becurile legate dubios la stâlpi s-au aprins, ca siluetele zdravene, semi-îmbrăcate, să caute bătele și cozile de lopată.

- Păi... căpcăunii se apărau ei cum se apărau...când veneau fețfrumoșii ieșeau la bătaie cu ei și luptau parte-n parte, ca zmeii, dar fețfrumoșii fiind mai tâșari din fire chemau mai mulți și atunci îi ciolăneau pe amărăți.

Din baraca de sub acoperiș, silueta tatuată a unui bărbat ieșise amețită de băutură mânuind un cuțit lung cu pretenții de sabie. Femeia a amuțit, iar pupilele se dilataseră așa de tare încat păreau ochii unei pisici în cea mai adâncă noapte. Copilul privea statuia de carne și aștepta. Silueta a căutat într-un cotlon de la grindă țigările și când nu le-a găsit a lăsat printre dinți o înjurătură găjăită, apoi s-a alăturat mulțimii ce se strânsese pe ulița cu aspect de rigolă. Femeia nu îl mai vedea, probail se transformase într-un punct roșu, jar de țigară luată cu împrumut.

Din pachetul ei mai ieși un bastonaș alb și se transformă în scrum.

- Căpcăunii erau sperați de fătfrumoși, habar n-aveau ce să facă ca să mai scape așa că s-au hotărât să trimită pe cineva să ceară sfat lu'...

(continuare în pag. 7)

Puia Gaia, o vrăjitoare cam dilie ce locuia..... femeia privi împrejur până ce ochii i-au rămas pe câmpul nesfârșit de gunoarie. Locuia dincolo de Marea cea Lată. Da' nu aveau pe cine....regele era bătrân și plin de răni de la atâtea lupte cu fățrumoșii, regina....nu putea, dar cineva trebuia trimis. Așa că au trimis prințasa. I-au spus să aibă grijă la drum, și mai ales oricât de somn i-ar fi să nu doarmă la Puia Gaia.

- Zi de prințasă!

- Păi prințasa era o fată frumoasă și zgubilitică, era cu mintea cam vâjăită ca toți cei de vârsta ei, dar era o fetiță așa de bună...mierea lui Dumnezeu, nu alta! zise femeia mângâindu-și copilul.

- De dimineață fata a plecat; avea o traistă cu alea-alea de has și țoalele de pe ea, mai mult nu putea să care că avea cu ea un cufăr greu cu un dar pentru Puia Gaia. Și merse ea și merse pe cărările regatului, unde toată lumea o lăuda ce frumoasă e și ce curajoasă că face călătoria asta. Regatul căpcăunilor era întins și 7 zile a avut de mers până la Marea cea Lată, iar hainele ei devenira tot mai răpănoase, iar oamenii o recunoșteau tot mai greu, până ce în a șaptea zi, pe malul mării niciun barcagiu nu a vrut să o treacă.

- Di ci?

- Păi, nu mai arăta ca prințasa și ea degeaba le spunea că tata ei e regele și dacă o duc și o întorc o să le dea juma' de împărăție, că ei ziceau că e dilie și că dacă nu are bani să le dea de dus, nu o trec. Și ea plângea, plângea pe malul mării și nu știa ce să facă și cum plângea ea, se făcu sară și văzu un călăreț roșu ca para, cu straie așa de roșii că pălea și rușănea, iar calul lui așa era de roșu că și focul se îngrozea. Cum alerga el spre răsărit, mantia lui flutura în aer și prindea în ea și ultimile raze de ziuă. Când călărețul a văzut-o s-a oprit și calul lui cât era de năvălaș a nechezat. Fetița era înghețată de frică, așa că el a apucat-o de braț și a aruncat-o pe cal și a dat fuga peste mare.

- Păi, cum așa? întrebă vocea din spatele ochilor mari și căprui.

- Păi așa. Calul ăsta roșu alerga așa de repede că nu apucau copitele lui să se scufunde, numa' cât rămâneau urmele de potcoave în mare și până să le umple apa la loc el era deja hăt mai încolo. Căinii nu mai lătrau, iar tărboiul dispăruse, dar luminile erau în continuare aprinse, iar bărbații strânși pe ulițele mahalalei, duba albastră de miez de noapte era răsturnată de-a curmezișul intrării în ghetou.

- Și unde a dus-o călărețul?

- Unde să o ducă...la Puia Gaia acasă, pe malul celălalt.

- Da? Și ce fel de casă avea?

- Păi, de care să aibă....avea o casa cu picioare de găina care dansau întruna și casa asta era mică de d-abia încăpea un om și fără uși ori ferești.

- Serios?

- Pe bune! Iar casa asta era într-o curte cu gard de oase. Călărețul a dat drumul prințasăi în fața curții. Ea l-a întrebat dacă aici stă Puia Gaia, iar el a dat din cap că da, apoi a plecat mai departe spre răsărit. Fata a intrat în curte și s-a dus la casa care dansează să caute ușa.

„I cineva acasă?” striga ea.

„Da, dar nu pot să ies că m-am încuiat înăuntru și casa asta nu se mai oprește din dansat.”

„Bine, dar nu e nicio ușă aici!”

„Eee, nu-i! N-o vezi tu! I-a zi: Întoarce-te cu spatele la pădure și cu fața la mine!”

Fetița zise așa și deodată apărură o ușă.

- Si ce fel era ușa?

- Păi, ușa. Femeia privi duba cu un geam spart și negru...Avea o broască specială, plină de dinți care cânta întruna melodia pe care dansa casa.

„Acu' dă-mi drumul și am să te ajut la ce vrei tu!”

„Păi, cum?”

„Caută cheia cea știrbă! E pe undeva prin iarbă că au aruncat-o niște nesuferiți de căpcăuni care m-au călcat mai de mult.”

Fata căuta în bagajele ei și găsi cutia. Când o deschise înăuntru era o cheie ruginită și bătrână, fără niciun dinte care tremura de frică atunci când a auzit că va fi băgată în broasca cea cântăreață. Se chinuie ea să nimerească gaura care sălta odată cu casa și cum reuși casa s-a oprit din dansat, iar broasca dințoasă rodea liniștită din cheie. Prințasa a deschis ușa și ce să vadă înăuntru! Casa era așa de mică încât la ușa îi erau picioarele babei și capul la perete, iar cu nasul îi atingeau acoperișul. Baba scoase scărița de ceară care o ținea pe piept și coborî și se sprijini în toiagul tot de ceară.

- Păi, și nu se topea toiagul ăla dacă era de ceară?

- Nu se topea, că baba era rece și vânătă la față de parcă nici nu era.

- Ahaaa! Și nu era oftată baba când a văzut că o căpcăuniță i-a deschis ușa?

- Ba da, dar nu avea ce să îi facă pentru că avea datorie acum față de ea și datoriile fie ele de bine fie de rău trebuiesc achitate.

„Cu ce ocazie pe la mine pe aici, fătucă?” a întrebat-o Puia Gaia.

„Păi, m-a trimis mama și tata să-ți cer ajutorul. Fătfrumoșii ne tot atacă!”

Baba își mângâia ciocul lung și păros și tot mângâia întinzându-și firele dese până ce ochii ei căzuți în orbite au strălucit.

„Știi ce tre' să faci! În mijlocul mării e o insulă, Insula ne-Dreptului și pe insula aia e un stejar foarte bătrân la rădăcina căruia se găsește îngropat un cufăr, în care se află un iepure, în burta lui se afla o rață, ce are în ea un ou, care are în el un ac în vârful căruia se află sufletul lui Fătfrumos, împăratul fățrumoșilor. Dacă tu reușești să iei acel ou și să i-l spargi de piept lui Fătfrumos, atunci el își va recăpăta sufletul și ai lui nu vă vor mai călca pe voi, căpcăunii.”

- Ochii prințasăi se închideau de oboseală, cam așa cum să închid și-ai tăi acum, îi spuse mama în timp ce fetița se chinuie să nu adoarmă pe tabla încinsă a

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

acoperișului.

- Io nu dorm! Te ascult! A zis ea, în timp ce flăcări ce dansau din alb în roșu înconjurau cartierul.

Femeia s-a întins pe tablă, astfel încât gura ei să fie la urechea fetei.

- De acu' trebuie să fim cât mai liniștite! Ca și cum am fi căpcăunițe, iar orașu' nostru a fost înconjurat de fețifrumoși. Vrei să ne jucăm așa? Altfel nu-ți spun povestea!

- Da, vriau!

- Biine. Ei, și baba tot încerca să o convingă pe fată să intre la ea în casă să se odihnească puțin, ba că până la mare e drum lung, ba că drumu' nu e așa lung, dar e mult de înotat... atunci un călăreț alb trecu țanțoș prin fața casei și unul negru trecu în galop. Fata s-a tras tot mai lângă poartă, când deodată auzi nechezatul năvășal al calului roș. Asteptă, asteptă și se agăță de coada calului înainte ca baba care își pierduse răbdarea să o înșface. Din mantia călărețului acum se lăsau raze, iar ultimile scânteii sărite din paloșele celorlalți călăreți se stingeau. El a văzut-o și a început să își strunească calul ca să o facă să dea drumu' cozii. A început să alerge în zig-zag pe apa mării până ce fetița zări stejarul de pe insula ne-Dreptului.

Intrarea în mahala strălucea în scânteii de țevi de pușcă și faruri de camioane. Duba cea răsturnată nu putea fi clintită, umbrele tatuete o apărau de parcă a fost a lor din totdeauna.

- Prințasa a înotat până la insulă, i-a fost greu, dar a reușit să se tragă la mal.

- Bine-bine, dar cu stejarul? Stejarii nu e mari și puternici? Întrebă șoptit fetița.

-Așa e! Dar rădăcinile lui mari și puternice nu puteau să oprească mâinile mici și descurcărețe care săpau pe lângă el. Și așa au săpat ele mult! Zi de vară până-n sară, încât copacul a căzut în mare cu toată fălnicia lui...

- Dar lada? Lada ce fel s-a descurcat cu ea?

Femeia s-a scărpinat în cap și s-a înțepat în agrafă. A pupat ca un copil degetul scheletic și a continuat.

- Păi, și-a scos căpcăunița noastră acul cu care își prinsese părul și cu grijă a reușit să deschidă lacătul de la cufăr, iepurele a încercat să fugă, dar l-a prins și l-a gădilat pe burtică până ce a scos rața care a încercat să zboare, dar fata a prins-o și a făcut... o explozie se auzi din stradă, fetița tremura!... A făcut BUUUUUUUU! la rață și aia de frică a scăpat oul! Femeia încerca să zâmbească; își mângâia fetița tremurândă lângă ea.

- Fata a luat oul și a sărit pe stejarul cel mare. Și-a așezat oul cu grijă în poală ca nu cumva să se...

Camioanele puternice, cu lama în față, arau prin casele dărăpănate ale mahalalei. Acoperișul cu povești s-a nimerit să fie în viitoarea brazdă. Nimeni nu a auzit zgomotul ca de ou spărgându-se; motoarele și țipetele bății acopereau așa un zgomot firav.

Reporterii filmau. La știrile de dimineață toți vor afla de lupta fățifrumoșilor cu căpcăunii. Poate spectatorii se vor întreba, dar nimeni nu va mai afla sfârșitul poveștii.

Viorica Marica HAGIANU

VECINII

Dl Minulescu este un bărbat voinic, robust, de cinci zeci de ani, congestionat la față, cu ochii albaștri, bulbucăți și părul pieptanat pe spate, un bărbat elegant, cu costume croite impecabil, mereu puternic parfumat, trecerea lui lasă în urmă o dâră amețitoare de parfum de firmă. Are două fete de 15 și 16 ani pe care le-a trimis de un an la un colegiu particular în Franța, la Paris, așa ca dna Minulescu o femeie cu simțul răspunderii, grasă și ușor impresionabilă, face tot timpul drumul între casă și Paris, astfel poate să fie alături de fete dar și de iubitul ei soț.

Vecinul lui Minulescu, Fărâmiță este un țigan bătrân, are peste șapte zeci de ani, slăbănog, înalt, urât la modul haios și foarte negru, în gură are numai dinți de aur. Poarta în fiecare zi cămașă albă, piețar și pantaloni negri, precum și pălăria lui tare cu boruri late. Este încăpățanat și în permanentă contradicție cu dl Minulescu, dar veșnic îndrăgostit de Brândușa și de caii lui. Ei au o casă dărăpănată din chirpici, cu toate lucrurile împrăștiate, vraiste, o curte mică, jechoasă, în care adăpostesc, spre disperarea comunității, dar mai ales a dl-ului Minulescu, vecinul lor, o căruță și doi cai, pe care îi culcă la loc de cinste într-o cameră a casei lor. Lucru straniu, bătrânul nu dorea să vândă casa și nici nu se gândea să renunțe la caii și căruța lui, copiii celor doi pleaseră în cartierul de case unde locuiau în procent de 99,9% romi, se căsătoriseră și aveau la rândul lor copii.

Brândușa este piranda neagră și uscată, deșirată, de șapte zeci de ani deși pare atemporală, cu o față umoristică, de vrajitoare poznașă, voce răgușită, râde cu gura știrbă cu doi dinți de aur unul sus și altul jos. E tot timpul cocoțată pe prispa casei și poartă veșnic o țigară în gură, trage la tutun. Nu poți să ți-o imaginezi pe Brândușa, fără țigara înfipțată în gură și fără norul de fum, fac parte din ființa ei.

Bianca văzu în acea dimineață de primavară, cum cei doi vecini își scot mijloacele de transport din curți: căruța, respectiv luxosul automobil.

Cei doi bărbați, în dreptul fiecărui mijloc propriu de transport, se văzură și se salutară. Bianca și copilul se opriră și-i priveau de pe cealaltă parte a drumului. Tânăra este amuzată, scena avea loc în fiecare dimineață, copilul se sprijini de piciorul ei, cu bățul de plastic al acadelei în gură, continuă să repete cu voce potolită și egală: „Elena – balena”. Bianca și-a aprins o țigară, fumează relaxată.

(continuare în pag. 14)

Violeta IONESCU

Radio Vacanța

Toamna a început de câteva zile. Ziua, de câteva ore. Undeva, la capătul acestui pământ, un cocoș sparge microfonul *Radio Vacanței*. "Bună dimineața, noapte!" e pe sfârșite. Vacanța e pe sfârșite. Doar muzica e nesfârșită și ține în aer țipetele pescărușilor.

Ochiul roșu-vânăt, umflat de somn, vrea să răsară din sicomori, din sălcii, din stânci, din lan, din lac, din pământ, din iarbă verde. Sau ca acum, din mare.

lată-l.

Se prelinge... de-a lungul valurilor, de-a lungul nisipului, până la ochiul care-l privește. Întotdeauna până la acest ochi. Ne privim. Suntem față în față, ochi în ochi. Eu și...

Bărcile somnoroase, cumiți, sparte. Valuri de lac netulburat ling nisipul (suntem un pământ care trebuie, totuși, spălat), ținând la suprafață, într-o plutire de rațe de baltă, păsări ale mării - primele semne ale vieții pe pământ și pe cer, de dinaintea noastră, de dinaintea zilei chiar. Dinspre larg, doar briza.

Ochiul se mai înalță cu un vârf de suliță. E mai îndrăzneț, mai puțin solitar. Mai înconjurat de lumină. Lame cristaline, verzi-sidexii, sparg asiduu cochilii, galaxii calcinate, ciopârțite, eșuate la mal.

Lângă barul non-stop, două TV GAME-uri strălucesc, cu ecranele lor verzi. O mână nevăzută face și reface "cărțile", cu o neobosită invitație la joc: 25 de lei – 50 de impulsuri. Crainica de noapte predă microfonul crainicei de zi, vocea ei albă abia mai înoată prin game cromatice. Număr cu ea în câte minute se îmbracă, în câte fierbe cafeaua, în câte înghițituri o soarbe și câte sfaturi înțelepte dă pe nemâncate și nerăsuflete ascultătorilor deșteptați.

Ochiul care mă privește urcă scara. E mai greu, e de neprivit. Dacă sunt nori? Doar ici-colo, oglinzi sparte.

Dinspre capătul falezei, un punct se apropie, crește până la dimensiunea siluetei unui bine îmbrăcat. Un balonzaid vine, cu mâinile în buzunare și șapca trasă peste urechi. Bineînțeles, are pantofi.

E din ce în ce mai aproape. Nisipul ud scârțâie, pâraie sub tălpile lui, scoicile țipă într-un imens amfiteatru. Împrăștie pescărușii.

Trece prin fața mea, taie aerul. E abia la jumătatea drumului. Crispat, strâns în sine, poate bătrân. Îi este frig și totuși continuă. Aerul tăiat pătrunde prin orice. Inclusiv prin oasele lui. Inclusiv prin ale mele. Nu privește, inspectează doar: cer, nori, mare și ceva din Ochiul neîndurător care vrea să privească numai el.

Eu nu aparțin acestui peisaj.

Merge cu capul aplecat, ascultând. Arcușul se odihnește trecând prin sacăz. Apa e alături, pământul e alături. Nu există alt drum decât acesta, al lui, pe care pașii îl țințuiesc de-a lungul falezei încă pustii. Numără, măsoară, cântărește limita... poate a unei eterne plecări, poate a unei neașteptate reîntoarceri. Se îndepărtează, cochiliile amuțesc pe rând. Balonzaidul cu mânecile în buzunare e din nou punctiform pe nisipul îndepărtat.

Prin TV GAME-uri, ziua cere 25 de lei ca să poată începe. "Cărțile" sunt făcute, pașii sunt pe urmele dimineții, sfaturile crainicei de noapte se duc la culcare.

Ochiul din înalt e din ce în ce mai mic și mai nepământean.

desen de Elena-Liliana Fluture

Valeriu VALEGVI

Celui neastâmpărat / Celui cu mintea

Celui neastâmpărat
e-n firea lucrurilor
să i se ierte farsele
de un anotimp

(dar) celui cu mintea-n
cimilitura întâmplărilor
nu i se dă nici cât
unei nuci sub arșiță

să-ți mai amintesc
Frate crescut
dintr-o mirare?

Pe o treaptă / Spre încă o treaptă

Decât pe o treaptă-n
valea colindată de lupi
mai bine într-o barcă
spartă de dogoarea lunii
cu mâinile la spate să -
naintezi încet spre limanul
visat atâtea erori ieșite-n calea
gândului copilându să nu
te oprească din vâslirea solară
(auzi cum vânturile viscolesc în spate?)
spre încă o treaptă-ți
fuge umbra nemiloasă

Pe la amiezi / Nici nu ai clipit

Pe la amiezi s-a lăsat un pui
de ger tocmai de la pol
(dar) furnicându-te la subțiori
(dar) subțiuindu-te de la o margine

nici nu ai clipit cum
te cutreierea puiul de ger
nici nu ai deslușit rotirea
din bucuria acelui pui de ger
pe cât de lungă-i era
fuga din `naltul citeț

unele după altele
semne de întomnare la timp
te-au liniștit cât pentru
o pildă în miezul de pâine
descifrată cu silință

Mai sus de creste / Ai înflorit subit

Mai sus de crestele-ntoarse
din umbră de vestea din poveste
înspre liniștea aceea amețitoare
(horind cu sălbăticiunile)
ai cutezat într-un târziu

mai sus de atâtea
nici mirele nu a visat
când aleasa l-a recunoscut
mai sus de creste (purtate
pe umeri de ursul împlânzit de vânt)
cu sarea din amiezi pe limbă

ai înflorit subit

Neculai I. STAIKU-BUCIUMENI

Smaranda Brăescu a vrut să se facă mitralior pe bombardier

Temerara parașutistă-pilot din deceniul 1928 –1938, fiică a județului Galați, născută în satul Hănțești, comuna Buciumeni – Smaranda Brăescu - prin primul său salt cu parașuta de la 600 m, efectuat la Berlin în ziua de 5 iulie 1928, a situat România pe locul 4 dintre țările Europei care aveau parașutism. Au urmat 11 salturi la diferite mitinguri aviatice din țară, iar cu al 13-lea, efectuat deasupra Urziceniilor, de la 6.000 m, în ziua de 2 octombrie 1931, a adus României recordul mondial feminin de lansare cu parașuta. Plecată în SUA, la 19 mai 1932, printr-un salt de la 24.000 picioare/fet (= 7.233 m), a devenit recordmenă mondială absolută.

Tot în SUA a făcut școala de pilotaj, fiind primul european care a primit carnetul de pilot în lumea nouă. Ajutată de unele întreprinderi particulare și de statul român, și-a construit un avion tip smart monoplan, monomotor, monoloc, pe care l-a botezat „Aurel Vlaicu”, cu care a făcut raiduri epocale la vremea aceea, trecând, în premieră, turbulenții munți ai Iugoslaviei și traversând, tot în premieră, fără escală, Marea Mediterană, de la Roma la Tripoli.

După cum am scris în „Anii de glorie ai Smarandei Brăescu”, temerara parașutistă pilot din comuna Buciumeni a plecat ca voluntară pe frontul de răsărit, unde a lucrat inițial în cadrul unei Escadrelor de Legătură, apoi comandorul Tănăsescu Ilie a folosit-o ca mitralior, într-un avion de recunoaștere îndepărtată, fără să fie nevoie să folosească armamentul din dotare, deoarece nu au fost interceptați de vânătoarea inamică. Apoi a fost încadrată la Escadrila Sanitară.

În Săptămâna Mare și cea Luminată, am scris un capitol despre absolvenții de la Mănăstirea Dealu, care au luptat în al doilea război mondial ca piloți de vânătoare, cu o mențiune specială despre eroul cpt. Av. Șerbănescu Alexandru - asul aviației

de vânătoare, care a doborât 50 de avioane inamice omologate (și altele, probabil). Cu această ocazie, am aflat că, deși fusese mutată la Escadrila Sanitară, nu renunțase la dorința de a deveni mitralior pe bombardiere. Acest lucru rezultă din cartea „Aviația Română pe frontul de Est și în apărarea teritoriului”.

În subcapitolul „Flotila 1 Bombardament”, lt. av. Profir Ion povestește despre întâlnirile sale, în aer, cu fiica județului Galați. Deoarece partizanii ruși deveniseră periculoși în toamna anului 1942, au părăsit locuința din Rostov și s-au mutat la aeroport. „Lângă aerodromul nostru era o casă cu două camere, scrie dânsul, unde două femei, două românce, distribuiau voluntar alimente la soldații răătăciți de unitățile lor. Una dintre ele era Smaranda Brăescu, celebra noastră parașutistă... Eu le-am vorbit și le-am arătat în ce pericol trăiau: de a fi prinse de ruși. Dar aceste femei curajoase aveau un simț înalt al datoriei și acceptau să înfrunte mizeriile acestui război și mai ales acest ger teribil” (pag. 174).

A doua zi pilotul a plecat singur, într-o misiune de bombardament, „între fluviul Don și râul Sal” Mai departe, se scrie „de-abia escamotasem trenul de aterizare, când cineva mă bate pe umăr.

- Sunt și eu aici, aud o voce.

Era Smaranda Brăescu.

- Ce cauți dumneata în avion? o întreb mâniaș.

- Vreau să lupt și eu! Vreau să fiu trăgător la mitralieră.

- Ți dai seama ce-ai făcut? o întreb. Ai un ordin de zbor? Dacă te omoară un glonț, cum pot eu motiva moartea dumitale?

- Vreau să lupt, repetă dânsa.

Nu puteam întoarce avionul s-o cobor... Îmi dădeam seama că, dacă era rănită sau ucisă, eu eram cel vinovat...”

„După aterizare, am luat-o deoparte pe Smaranda Brăescu și am sfătuit-o să se lase de asemenea experiențe și să părăsească aerodromul. N-am reușit s-o conving. Ea susținea că va cere aprobare să zboare ca mitralior. Într-adevăr, Smaranda Brăescu a dat dovadă în cariera sa și de foarte multă îndrăzneală, dar ca să devii un bun mitralior era nevoie de o instruire specială”.

După câteva zile lt. av. Profir a plecat într-o misiune deasupra râului Sal.

„Abia luasem înălțime, și iar sunt bătut pe umăr de... Smaranda Brăescu. Cu un deget la gură, îmi face semn să nu mă enervez, povestește lt. av. Profir.

- Iar dumneata? Pe unde ai intrat?

Eu ordonasem servanților să n-o mai lase în avion; dar eu acum schimbam echipajul și acești oameni nu erau vinovați.

(continuare în pag. 12)

- M-am ascuns în spatele avionului și am intrat după dumneata, îmi spune ea nevinovată ca un școlar prins cu lecția neînvățată.

- Ei bine, întorc avionul; data trecută te-am prevenit.

- Dar am aprobarea comandoului, spune ea.

- S-o văd!

- E aprobare verbală.

- Ei bine, voi vedea.

Admiram curajul ei, dar mă puneă într-o situație foarte delicată...

- Rușii!, strigă Smaranda, după ce au ajuns la confluența Donului cu Manich.

Trebuia să verific; poate erau nemți sau români încercuți.

- Și totuși, sunt ruși, repetă Smaranda”.

Într-o altă misiune, după ce abia a reușit să treacă printre un turn înalt de apă și un coș de fabrică, lt. av. Profir scrie: „În acest moment, o văd iarăși pe Smaranda Brăescu în ușa carlingii. Văzând că eram lac de transpirație, a dispărut în avion. A reapărut când zburam spre fluviul Don.

- Profir, zice ea, nimeni nu vrea să-mi dea locul la mitralieră.

- Lasă-mă în pace, Smaranda, ei își cunosc meseria lor. Stai aici, lângă mine”.

La 7 ianuarie 1943, lt. av. Profir Ion a plecat la București. Despre încercările insistente ale Smarandei Brăescu de a deveni mitralior pe un avion de bombardament nu am găsit nici o relatare, până în august 1943 când, datorită unei intrigi nedrepte și nedemne, s-a hotărât să se întoarcă în țară.

Am relatat aceste insistențe ale Smarandei Brăescu spre a deveni mitralior, pentru a-i completa portretul de patriotă, care și-a închinat toată viața patriei, iar acum - după 61 de ani de la deces - să nu se găsească un conducător care să dispună ca Primăria Cluj Napoca să hotărască mutarea osemintelor sale într-un cimitir al eroilor sau măcar stabilirea, din 2010 - când expiră concesiunea locului din Parcela B II nr. 1550 - ca mormânt de veci al Smarandei Brăescu = Maria Popescu - și să-i pună o cruce ortodoxă la căpătâi.

Galați, 20 sept. 2009

Eroina Smaranda Brăescu

Paul SÂNPETRU

Amintiri cu scriitori:

Al. Paleologu

Eram încă medic la Poiana Teiului, la capătul din amonte al lacului Bicaz. Pe 11 aprilie 1969, zi de Apollo 11, îmi lansasem la Piatra Neamț debutul la ESPLA, cu volumul Urme, ocazie cu care un coleg al urbei mi-a dedicat o epigramă - apropo de cele două lansări! La câteva zile după l-am întâlnit pe Al. Paleologu la magazinul alimentar din sat. L-am avut apoi ca oaspete la maternitatea rurală, într-un gol de parturiente. Am avut convorbiri amicale de înaltă revelație, desigur, eu mai mult ascultător. L-am oferit o carte cu dedicație. A doua zi, Conu' Alecu mi-a comentat cu căldură cartea, dar mi-a făcut și o recomandare interogativă, la modul: "De ce, domnule, nu încerci să scrii și proză, că intuiesc, chiar cu plăcută surprindere, că ai avea reușite surprinzătoare și în acest gen?"

Îmi pare rău că nu l-am luat prea în serios atunci, ci abia peste un sfert de veac!

În dimineața zilei următoare a apărut la micul dejun, într-un pantalon scurt, alb. Am jucat fotbal - dacă se poate spune așa - în curtea dispensarului de la malul lacului. Apoi, cu tânăra mea Dacie 1100, l-am condus la gară la Bicaz. Pe parcurs a rămas cufundat în gândurile sale. Totuși, l-am provocat: "Maestre, nu mai spuneți nimic?". "Ba da, mi-a răspuns, doar că m-ai cam amețit prin serpentinele astea. Dar îți spun că asemenea peisaje n-am văzut decât în Elveția".

Cam prin anii 90-91, zic eu, am mers la editura Vitruviu a proaspătului editor particular Mircea Ciobanu, unde intenționam să mai scot o carte, avându-l din nou ca redactor. Cu această ocazie mi-a prezentat un exemplar de lucru, în premieră editorială, al unei cărți aparținând domnului Paleologu.

Pe Al. Paleologu l-am mai întâlnit apoi doar la slujba de înmormântare a ilustrului Mircea Ciobanu, în Sala Muzeului Literaturii Române.

Viorel DARIE

(fragment din romanul *Adoris și Kromia*)

A trebuit să mai treacă multă vreme până ce, la o serbare în palatul regelui Glaucon, fusese invitată și Danae, însoțită de tatăl ei, preotul Harus.

Și de data aceasta, poate întâmplarea făcuse ca Danae și Craton să fie poftiți să se așeze unul lângă celălalt, la aceeași masă.

Craton, care până atunci o urmărise pe Danae peste tot cu privirea, de cum sosise, era atât de fericit c-o vede aproape de el, încât cuteză să-i spună:

- Ce mare și frumoasă te-ai făcut, Danae!

Fata - înfiorată de emoție, clipind din genele-i mari, care-i umbreau privirile pline de farmec - îi spuse:

- Craton, de ce nu vrei să vorbești cu mine?

Văzând limpede flăcărilor din privirile copiilor lor, regele Glaucon și preotul Harus - așezați vizavi la aceeași masă, barbă-n barbă - își găsiră de cuviință să se sfătuiască îndelung, făcându-și planuri. În cele din urmă, ajunseră la părerea că era bine să mai lungescă această stare de euforie a tinerilor, înainte de a decide căsătoria lor; nu de alta, dar fata era încă tare nevârstnică.

În viața fericită a locuitorilor insulei nenorocul se grăbi să distrugă această frumoasă idilă, căci ce-i trecu într-o zi prin minte regelui Glaucon?

Regele se gândi că n-ar strica dacă feciorul său, moștenitorul tronului, ar ieși puțin în lume, să vadă ce mai e nou pe la curțile altor regi.

Așa că, regele Glaucon îl pregăti și-l trimise pe fiul său Craton tocmai în țara Egiptului, ca sol, cu misiunea de a deprinde obiceiurile de la curtea faraonilor, precum și înțelepciunea de a cârmui țara. În felul acesta, regele Glaucon spera ca moștenitorul tronului său să-și sporească cunoștințele și să-și câștige faimă în ochii propriului popor.

Craton porni pe mare, cu fală mare, în fruntea a zece corăbii, încărcate cu daruri și oșteni destoinici.

Danae fusese de față în momentul plecării lui Craton și rămase pe țărm, privind îndelung și visătoare, catargele corăbiilor pe care fâlfâiau pânzele colorate, până ce acestea se pierdură cu totul la orizont.

Călătoria lui Craton a durat tare mult, aproape doi ani, din cauza peripețiilor pe mare, și, mai ales, datorită misiunii lui Craton în țara Egiptului.

Danae, cuprinsă de un dor aprig, scruta zările, zi de zi, și pe vreme însorită, și pe vreme de ploaie, așteptând să vadă întorcându-se corăbiile lui Craton, cele cu pânzele colorate, fluturând pe catargele aurii.

Dar marea tăcea.

În zadar tot întreba regele Glaucon dacă printre numeroasele catarge de pe mare nu se zăresc catargele aurite ale lui Craton.

În zadar aștepta pe țărm credincioasa Danae, cu inimă neliniștită, cuprinsă de dor și speranță, ce se dovedeau mai tari ca ploaia și vântul. Pesemne zeița Afrodita s-a mâniat pe lume, trimițând deznădejde și durere. Luminile ochilor credincioasei Danae slăbeau pe zi ce trecea, doar dorul ei rămânea neînduplecat.

Dar într-o zi, scrutând încă o dată zările cele fără de vești, sârmana Danae părăsi țărmul mării, cuprinsă de arșiță pe frunte și disperare în suflet. După puține zile sufletul suav, curat, plătând ca o adiere de mare, al frumoasei Danae, cea cu ochii verzi luminați de seninul cerului - părăsi chipul palid al tinerei fete ce suspina după iubitul ei, pierdut pe necunoscute țărmuri...

Când, în cele din urmă, după încă o lună, catargele aurite și pânzele colorate ale flotei fiului regelui Glaucon răsăriră lunecând semeț pe linia orizontului, și când mai era atât de puțin până ce corăbiile urmau să acosteze, Craton rămase înfiorat de liniștea de pe țărm. Căci el s-a aștepta ca flota lui să fie văzută de departe pe mare și să fie așteptată cu veselie în port.

Acostând în singurătate, neliniștea spori și mai mult pe falnicul chip al lui Craton. Alerga repede cât putea spre porțile cetății. Se repezi ca un vultur pe scările palatului tatălui său.

Aici găsi mare jale, căci regele Glaucon, aflând de sosirea fiului său, îl aștepta cu inima măhnită, alături de cea a preotului Harus și-a sfetnicilor tăcuți.

- Unde e Danae? strigă Craton, cu neliniște.

Nimeni nu-i răspundea. Doar priviri înlăcrimate îl urmăreau, temătoare. Femeile boceau de zor.

- Pe Zeus, vă implor, dați-mi-o pe Danae!

Dar ochii regelui Glaucon se adânciră și mai mult în lacrimi nepotolite. Plângeau și ceilalți, plângea și preotul Harus.

- Unde mi-ați ascuns-o pe Danae?! striga Craton în culmea disperării.

Atunci preotul Harus - spre a cruța sufletul sfâșiat al lui Craton - se apropie de el, îi luă mâna părintește și-i spuse:

- Danae a părăsit țărmul acestei lumi.

Dar ochii ei rămăseseră până la sfârșit ațintiți în larg, urmărind ivirea catargelor tale, și s-a sfârșit cu numele tău pe buze...

Craton se prăbuși fără putere. Veni în grabă mama lui, Dinona să-i sprijine capul. Dar Craton se smulse cu putere din mâinile tuturor și se duse pe malul mării. Se trânti pe pietriș, plângând ca un copil.

(continuare în pagina 14)

După o vreme îl duseră iarăși în palat, livid, bolnav. Tatăl său veghea la căpătâiul lui, bocind fără șir.

Văzându-l pe bătrânul rege disperat, Craton se îndură de el, neputând să-l vadă sfârșit de durere, și se mai potoli.

De-atunci cartea inimii lui Craton s-a închis. Inima lui începu să se împietrească, doar judecata și-o păstra întreagă, reluându-și treburile cele importante ale pregătirii oștilor.

Doar uneori, când și când, revăzând mormântul bieteii Danae, inima lui Craton mai tresărea de durere. În rest, rămânea nepăsător și rece la tot ce se-ntâmpla în jurul său.

În urma acestor împrejurări tragice, însuși regele Glaucon fusese cuprins de o boală căreia nu i se cunoștea leacul. Era vesel într-un fel, mânca, bea, se juca printre slujnice. Și totuși, mintea lui aiura. E drept, uneori, mai avea clipe de luciditate și crâmpie de virtute. Însă de cum îl vedea pe Craton întunecat, rătăcirile îl cuprindeau iar.

Craton înțelese că, de fapt, toate treburile cârmuirii insulei trecură pe seama lui. Dar făcea acest lucru în așa fel încât să nu fie știrbit cu nimic prestigiul tatălui său. Vroia ca părintele său să se bucure printre regi de aceeași faimă ca și până atunci.

Totuși, în adâncul inimii sale, Craton își dorea o luptă, un război aprig, în care să se avânte cu toată puterea lui, să-nvingă ca un semizeu, ori să piară.

desen de Elena-Liliana Fluture

Fărămiță salută plângăreț și prefăcut - Talian bahtali (să trăiești)! - Săru' mâna, să trăiți, dle dăputat! se sprijină cu spatele de căruță, cu fața către deputat. Continuă pe un ton blând cu simpatie amintindu-și de „prințesili” blonde, fetele deputatului: - Săru' piciorușele la prințesili lu' matala dă la Paris!

- Salutare, Fărămiță! Ce faci, măi, băiatule? continuă vesel acesta. Se sprijină cu coatele de portiera mașinii cu fața către Fărămiță.

- Ai sictir! zise încet țiganul și se prefăcu că are ceva de lucru la căruță. Și tare către Minulescu: - Ce face don dăputat, săru' mânușițele și piciorușele lu' mata'le boerule?

- Ia, zi-i, Fărămiță, te-ai mai gândit la oferta mea, vinzi casa?

- Nu vând, săru' mâna, să trăiți don' deputat și familia 'mnevoastră! A'ci e carteer select, șade numai persoane emportante! Să mă lepăd dă matala?

- Atunci renunță, măi, omule la cai și la căruță! îl luă el cu binișorul. Te umplu de bani, mă! Ce zici?

Fărămiță amuzat către femeia lui: - Sokeres (ce faci)? Auzi Brandușo, Brandușico, frumoasa taichii, lumina ochișorilor mei, Don Marean vrea să ne cumpere casa sau caii?! A făcut între noi gard de 3 metri, ca la pușcărie, să nu ne mai vadă! Către deputat: - Has mo car !(mânca-mi-ai p.)

Brândușa de pe prispă, într-un nor de fum - Hi! Hi! Hi! Ja kere coliba (du-te acasă), de unde ai venit! Râde ca o vrăjitoare.

Fărămiță răsând - Ei ce zici? Le dăm, lumina mea?

Brândușa - Na daran **romale**, vi ame sam rom chache ! (**Nu** te teme țigane, și noi suntem țigani!)... Hi! Hi! Îi lucesc dinții de aur în gura știrbă.

Minulescu curios - Ce zice femeia?

Fărămiță rânjind - Că nu poate fără cai! E atașată dă ei!

Minulescu energic - Dă-i măcar la băieții matala!

Fărămiță - Ja (gata)! Nu poci, șade la bloc,... e boeri! Da, pe mata cu ce te dăranjază mâncați-aș ochișorii lu' matala dă dăputat?

- Hai, măi, omule, zău așa? Culci caii în casă, faci mizerie tot timpul,... vine un miros de nu poți să respiri, mai ales vara pute de-a binelea! Renunță la ei, vinde, iei un ban frumos!

Fărămiță plângăreț și prefăcut - Nu poci, nu mă lasă piranda, mă doare la inimă!

- O să fac sesizare la organele abilitate, să vină să-ți dea amenzi, să te sature! zise Minulescu enervat.

- Ai mai făcut mata, da ăia cum a venit așa a plecat, mâncați-aș ochișorii lu' matala. Că i-os propretar, n-ar ce face, drepturii omului!

(continuare în pag. 22)

Petre RĂU

Starea de poezie

Tania Nicolescu se află într-o continuă stare de poezie. Ea așteaptă poezia din adâncul inimii, ca pe o dispoziție care îi face întotdeauna bine.

În noul ei volum de versuri "Pulsar", publicat în varianta electronică la editura online Semănătorul (volumul anterior, "Drumul spre soare", a apărut în anul 2007, la editura Eikon din Cluj-Napoca), autoarea vine să demonstreze că este deja posesoarea unei părți al unui teritoriu poetic. Chiar dacă acest spațiu nu-i aparține în întregime, ea nu se teme de riscuri, nici de dificultăți, descoperind în actul poetic zone mai rar traversate de congenerii ei. Tocmai de aceea pendulează între teama de autorelevare: "*Iar dacă uneori zâmbesc / colțurile gurii mele prudente / nu depășesc / hotarul bunei-cuviințe*" și timiditatea trecătorului prin spații neexplorate încă: "*pășesc ținându-mi țipătul / bine lipit de coaste*" (La răscrucea vânturilor).

TANIA NICOLESCU

PULSAR

-POEME-

Volumul cuprinde o poezie a tensiunilor sufletești, în care efortul genezei poetice este demn de apreciat. În actul său de creație poeta pedalează pe luciditate ceea ce, în poezie, nu întotdeauna s-a dovedit a fi de bun augur. Dar în acest caz, se pare că avem de-a face cu o excepție binevenită.

Punctul cardinal de la care pornește poeta este originea și spațiul copilăriei, observate cu spiritul lui Magellan, care au fascinat-o în atâtea rânduri și în care regăsește permanent, pe lângă feeria cuprinderii originare, și nevoia acută de echilibru, de stabilitate, de frumos și de ideal. Cu toate că acele vremuri și locuri par tot mai îndepărtate: "*locul tăinuit / în care-n tăcere / caii viselor agonizând / se sting*" (Taci), eul poetic își redescoperă identitatea prin acele spații unice, încă vii: "*Încă / mai simt / fire de iarbă mlădii / mângâindu-mi gleznele / rânite-n mărăcin*" (Preludiu), din care se mai întrevăd "*Căsuțe albe de paianță cu-albastre cercevele*", înălțate pe vârful picioarelor ca "*bătrânele iscodind cu ochi curioși / peste garduri acoperite de zorele*" (Silabisind).

Dar orașul în care locuiește, "... așezat la răscrucea / nebunelor vânturi" (La răscrucea vânturilor), nu este totuna cu locul natal, iar tristețea și monotonia acestuia sunt transfigurate de poetă în imagini simboliste, văzute într-o tușă slab cromatică. Citadinul este populat de o lume sortită pieirii, din care este dislocat sentimentul pregnant care nu poate fi decât unul legat de absența idealului. Orașul este asemuit cu o uriașă ureche, care nu mai este în stare să înregistreze nici un fel de sunet: "*Și-ntr-un colț al acestei lumi / ce de multă vreme / îmi părea / doar o uriașă ureche / cu timpanul spart / sau o tobă / cu suprafața ce-n fâșii s-a sfâșiat / și-n care degetele mele / în zadar mai bat / încercând să reproducă / sunetele spânzurate / pe portativul schițat de dezolare*", motiv pentru care apare sentimentul frustrării și renunțării: "*am obosit și renunțând / mi-am încuiat prin sertare / nemulțumitele gânduri indisciplinate*" (Urechea lumii).

Tema preferată a poetei este ploaia. Ritmul ploii este asociat cu muzica, iar din sunetul ei "*Plouă sonor*" (Dimineață) eul poetic așteaptă vești, bune sau rele, cu care să-și umple golul sufletesc: "*Îmi place să ascult / cum degetele ploii / își picură sunetele alert / peste clavecinul de ocazie / al pervazului*" (Clavecine). Ploaia aduce melancolie, dar și alinare: "*și nici n-am băgat de seamă / când picături ca niște pisici / de piciorul mesei / alintându-se / au venit și-n joacă, alene, / pe geam se preling / caline ca mine / când plouă*" (Timpul), uneori este așteptată cu bucurie în suflet, ca pe un dar ceresc: "*Cu mâinile goale / voi ieși în ploaie / lăsând-o să-mi curgă / pe față-n șiroaie*" (Transumanțe), dar și cu disperare, atunci când întârzie să apară: "*Începe încă o zi în care / pe aici pe la noi n-o să plouă...*" (A-ta-ca-ma).

Cel mai adesea se întâmplă ca orașul să-i aducă în suflet o stare de neliniște, mai ales în lungile vremi pluviale: "*Orașul de apă-mbibat / îmi pare-acum o acuarelă / din care culorile se scurg*" (Ascultând tăcerea); dar ploaia este asociată și cu un dans miraculos, care păstrează bucuria unui suflet de copil: "*...picături grațioase / pe caldarâmul lunecos joacă șotron / și plouă...*" (Joc), iar magia ploii reîntregește speranța: "*De sub umbrelă / palma întinzând / am prins în ea / trei stropi de apă vie / și am zâmbit / văzând în ei / desăvârșirea-n / tot ce-a fost / ce este... / și-o să fie*" (Stropi). Muzica este lichidă, provenind de la monotonia ploilor abătute peste orașul la fel de trist și monoton: "*Strania muzică lichidă / prin streșini a reverberat*" (Ascultând tăcerea), sau coboară odată cu un timid început de anotimp: "*Nehotărâtă, primăvara / pe muzica ploii lent / picura*" (Ciocârlia).

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

Poeta întrezărește un dans mirific, "tandrul vals", chiar și atunci când este nevoită să sară peste băltoacele și noroaiele orașului: "pluteam / într-un precar echilibru / pe vârful picioarelor / luându-mi avânt / peste bordurile / depășite de năvalnice șiroie / ce rigolele potopeau / cu pași ușori din loc în loc / săream" (Dansul solitar). Asociat cu dansul și animația este și omniprezentul vânt, principiu masculin, cel aproape mereu „tânăr” și viguros (Silabisind, Inorogul, Murgul), care "își umflă pieptul inspirat / și smulge / frunzele..." (Echinox).

Psiholog prin formație, cu alte cuvinte fin observator al sufletului omnesc, poeta Tania Nicolescu se înscrie pe coordonatele a ceea ce am putea numi liricul de percepție. Autoarea reușește să-și creeze un univers poetic propriu, în care desfășurarea actului poetic nu întâmpină obstacole majore. Evocând mai mult stări decât obiecte, poeta le readuce în memorie împreună cu ceea ce este indisolubil asociat cu ele în străfundul conștiinței.

Deși autoarea străbate întregul univers pentru a se integra ea însăși în natură, poezia ei este cu prisosință despre teluric: "Părelnica iarnă / ... / întârzia / păsările să vină" (Graalul). Maniera scripturală are tangențe cu un spirit evocator, pe care autoarea îl adoptă fără rezerve, cu versul larg epopeic, amintind totodată și de scrierile din clasicismul îndepărtat.

Poezia Taniei Nicolescu este despre farmecul discret al percepției vag senzoriale a lumii. Avem de-a face astfel cu o poezie a fragilității. În tonuri minore unele poeme reflectă, nostalgic, ca o șansonetă, un lamento familiar și intim pe tema trecerii timpului, a infinității, a miicimii dar și măreției omului în fața imensității siderale.

Imaginile din poemele Taniei Nicolescu sunt aidoma unor tablouri aproape palpabile. Aproape că poți asculta cum încremenește timpul: "Spre diminează / am sorbit luna ce se scâldea / rotundă și amară / în ceașca mea fierbinte de cafea." (Devenire), sau cum reveriile se prăbușesc, ucise de reiterarea luminii: „Diminețile / continuă să sosească, / cu precizia curselor aeriene / întrerupându-mi / astrale călătorii" (Timpul). Sub vraja poeziei, aproape că simți cum devii una cu timpul și-l poți îndupleca, chiar și numai pentru alintul de început: "În aer / plutea ceva nedefinit... / poate era / doar blândețea timpului / acceptându-mă / ca pe un nou venit" (Pulsar), după care, prin inițiere, poți accepta resemnat curgerea lui de nestăvilit: "Trece timpul peste / lume / cu picioare de paing / împletind într-una / pânza-n / care flori și fluturi cad..." (Crisalida). Vocea lirică pare una domolită, ocolind vădit stările de criză sau de exaltare sentimentală.

Autoarea contemplă lumea și meditează adesea la cauzele ei prime: "Privirea mea / se rătăcește în infinitul gol / și uită să se mai întoarcă" (A-ta-ca-ma).

Numeroase întrepătrunderi fericit speculate dau naștere unui sentiment difuz al timpului: "Mi-e tare dor de liniștea dintâi / când timpul nu învățase / în găuri de vierme / să-și strecoare abil nisipul" (Clepsidra), dar și unor adânci iluzii adiacente spațiului ontologic: „Din pulberi sidonii / de stele / prin lutul meu / de clipe plumburii / cerul / mi-a sădit în suflet / ca-ntr-o scoică / perle / pepita de lumină / a eternei / veșnicii" (Pepita).

Erotismul lipsește aproape cu desăvârșire din poezia Taniei Nicolescu. Tema, poate ocolită cu bună știință de autoarea care tinde să se țină departe de orice manifestare hedonică, este sustrasă din memorie, sugerând cele două părți ale unei monade chinezești care, deși sunt absolut identice, sunt distincte totuși și se recunosc doar prin proximitățile lor: „Sunt tot ce nu ești / ești tot ce nu sunt / fiecare / în propriul vis / nicicând terminat" (Lumină și întuneric). La polul opus iubirii sentința este dureroasă, plină de deziluzii profunde: "Și n-am mai văzut cum grăbită / ura creștea între noi / oarbă" (Pași pe nisip), și îndeamnă la prudență: "cu dorința secretă / de-a nu mai greși / să aleg clipe perfectă" (Echinox).

"Pulsar" este un volum de poezie care, prin metaforă, aduce blândețea poetică printre lucrurile pe care, fiecare dintre noi, le întvedem aproape zilnic. Poeta se dăruie, fără rezerve, spațiului interior al omului. Trăind sub imperiul unui pulsar de la care primește permanent impulsuri călăuzitoare, Tania Nicolescu își demonstrează cu prisosință tenacitatea poetică prin intensitatea trăirilor și a transpuerilor în fața actului creator.

desen de Elena-Liliana Fluture

Andrei PARAPIRU

Neaua de cântec

M-am găsit pășind din umbră
Către clarul albei zări,
Părăsind peștera sumbră
Înspre sfera de ninsori.

Ninge-n mine nea de cântec,
Contemplând pocalul plin
Linului stelar descântec,
Argintându-și cristalin.

Inelar, rotind Culoarea,
Stelele vorbesc încet,
Lăuntroare ca vâltoarea
Petrecută în poet.

Piscul Marelui Zbor

Fiind în adâncul de ape,
Statornic mișcate în văi,
Oameni, presimt îndeaproape
Cunoașterea Ochilor Săi!

E locul spre care, în urmă,
Setos, scaldătoare de dor,
Ajung în-de-unde răsună,
Aflat, Piscul Marelui Zbor.

Înstrăvăzutul cor

Lacul cel adânc pătrunde
Cântul Magic ce-și șoptește
În perdelele de unde,
Când tresare și clipește.

Încărcat de-adâncuri-visuri,
Meditând fremătător,
El de mii de ani de-aprinsuri
Se cufundă-n foișor.

Într-a lui poveste deapăn'
Secoli lungi cărarea lor,
Doar Înaltul lor cel Reavăn
Îi mai înstrăvede-n cor.

Uimindu-l pe paznicul porții

Ce strigăt în șesuri ajuns-a din munți
Și-ntoarce-n ecou și făptura?
Ce izbucnire se-aude pe punți
Și-mpiedică-n tine ruptura?

De unde e glasul ce a răsunat
Uimindu-l pe paznicul porții?
Și cine cu grabă lacătu-a luat,
Rupând deodat' boldul Morții?

Tu poți să mai cauți de n-ai auzit,
Dar este Același în veacuri,
Tu poți să mai cauți, dar tu ești găsit
Și luat înapoi dintre praguri.

E Strigătul care, întors de pe punți,
Același cu noi vrea să fie,
El clatină dealuri și face din munți
Găsirii-ecou o câmpie.

Straja din cerul de demult

Stau strajă privind spre tumult
În roua din iarba cea plină,
Privind, mă trezesc în demult,
Plouând raze vii de lumină.

Stau strajă, dar prea sunt uimit
De câte dau buzna pe poartă,
Un gând mă-nvârtește sucit
Ca mâna cea strânsă de toartă.

Stai strajă, privind spre tumult
Din cerul de albă lumină,
Privind, mă trezesc în demult,
Lumină de rază divină.

Ion BĂLAN

MARTOR ȘI JUDECĂTOR

- fragment -

PANAIT ISTRATI: Viața omenească este o negură, presărată cu capcane, unde, în orice clipă, când trupul, când sufletul și adesea amândouă împreună, plătesc... Mă mistuie întrebări la care n-am găsit răspuns încă. Trăiesc, în fiecare clipă, aceste clipe... Și mă întreb de ce momentele sublime din viața oamenilor nu pot fi nesfârșite?...

HAMALUL II: Ai greșit crezând că omul trebuie să fie cum vrei tu și nu cum este el. De asta ai greșit mereu.

PANAIT ISTRATI: Cu câtă asprime mă judeci, moșule...

HAMALUL II: Ești ca o pulbere de pușcă, te aprinzi repede, explodezi și apoi...

PANAIT ISTRATI: Moșule, pentru ca ideea unui Dumnezeu să prindă niște rădăcini atât de adânci, au trebuit să-și dea sufletul... atâția cristoși de fiecare zi. Noi am vrut să dărâmăm această credință. Ce fel de oameni trebuie să fie aceia care se încumetă să răstoarne aceste ziduri milenare?...

HAMALUL II: Negreșit trebuie să fie niște oameni ideali, pentru a se putea ridica până la jertfă... Te-ai poticnit mereu de bolovanul ignoranței tale...

PANAIT ISTRATI: Așa este, n-am putut să depășesc condiția unui hamal de port. Când m-am înflăcărat până la extaz, când m-am stins, neînțelegând mereu cursul evenimentelor și uneori chiar oamenii... De aceea, în această viață n-am fost nici muncitor, nici burghez, nici un intelectual ilustru, ci un vagabond îndrăgostit mereu, flămând și fără adăpost, care a cutreierat lumea prefăcând mereu foamea în hrană și sărăcia în libertate!... Dar crezul meu de tinerețe a rămas înfipt în inima și conștiința mea, moșule, așa cum a rămas întotdeauna Brăila... Ca să fii peste tot, trebuie să fii undeva. Pentru mine acest undeva, întotdeauna, a însemnat Brăila.

HAMALUL II: Adio!...

PANAIT ISTRATI: Nu pleca, moșule, nu pleca! Dacă a venit clipa ca eu, Panaite Istrati, un om care vine din infern, să mă înfățișez tribunalului imparțial al contemporanilor, fie, dar nu cer achitarea mea, ci o dreaptă judecată. Nu mă lăsa singur, m-a cuprins o teamă groznică.

Când am vrut eu să mor, oamenii m-au salvat. Acum vreau eu să trăiesc, dar cine să mă audă? Nu vreau să mor înainte de a gusta toată bucuria și tot chinul vieții! Moșule, ai luat lumina cu dumneata! Vreau cu orice preț să mângâi un mugur al acestei primăveri!... Dar cine să mă audă... Mamă, nu te-am văzut de atâta vreme... când eram la Nisa, moș Anghel mi-a trimis o carte poștală în care mi-a scris: "... Pe la noi totul e bine, numai că biata maică-ta a murit în săptămâna mare..." Auzi, "... Pe la noi totul e bine, numai că biata maică-ta a murit!..." Am bocit câteva zile, atât cât n-am plâns toată viața mea. Mamă! Mamă! Mamă, dacă ai ști ce dor mi-a fost de tine! (apare mama) Ce tristă ești mamă...

JOIȚA ISTRATI: Și tu, băiatul meu, ești tare trist...

PANAIT ISTRATI: Sunt obosit, bolnav și singur, mamă...

JOIȚA ISTRATI: ... Copilul meu, nimeni nu-ți sărută buzele când îți sunt amare, decât mama, numai mama...

PANAIT ISTRATI: Plângi?! Toată viața ai plâns. Plânsul tău m-a urmărit pretutindeni și m-a durut.

JOIȚA ISTRATI: ... N-am fost niciodată fericiți...

PANAIT ISTRATI: ... Sărmanele tale mâini, ca să putem trăi cât de cât omenește, au trebuit să spele toată murdăria Brăilei. Dacă ai ști de câte ori în orele de veghe, de singurătate și disperare, cum îți dezmiardam mâinile tale trudite, crăpate de ger și leșie, le sărutam și plângeam până le udam de lacrimi ca să nu te mai doară... Și m-am revoltat împotriva lumii păgâne care ți-a făcut viața un iad pământesc!...

JOIȚA ISTRATI: Tot așa de furtunos și neînduplecat ai rămas...

PANAIT ISTRATI: Așa am fost, așa am rămas. A fost bine, a fost rău?... Eu mamă n-am putut trece prin viață mirosind un trandafir și cântând galeș la stele. Dar steaua ta, mamă, a fost pentru mine în bezna prin care am trecut adesea, ca o stea polară, ca un luceafăr de zi, spre care mi-am întors mereu, mereu sufletul meu înstrăinat... Ai fost singura ființă pentru care am plâns în viața mea. De fapt, singurul dar pe care ți l-am făcut.

JOIȚA ISTRATI: ... Cât de săraci am fost și cât de săraci plecăm din această lume...

PANAIT ISTRATI: Din această lume absurdă în care nu există nimic afară de oamenii buni sau răi care învalue viața în minciuni pioase!... Am fost și rămânem robii acestui pământ, robii poftelor, uitând mereu de milă, uitând mereu de omenie!... Iar plângi? Mamă, îți amintești de Codin? Namila aceea de om. Ce suflet mare avea. Acum îți spun mamă, dar să nu te superi și să nu plângi; fugeam uneori de la școală și mergeam cu Codin în Balta Brăilei la pescuit, vânatoare, la scăldat. Balta a fost raiul copilăriei mele!...

JOIȚA ISTRATI: ... Ai avut și tu colțul tău de bucurie... Am fost singuri pe lume, Panaite...

PANAIT ISTRATI: ... Am fost singuri pe lume, mamă... Am să spun oamenilor să mă îngroape la picioarele tale, aproape de malul Dunării. Dunărea, iubita mea, logodnica mea dintotdeauna, care nu mi-a trădat niciodată sentimentele. Numai că le-a dus, le-a dus în marea cea mare, dându-le uitării...

Cristian PAVEL

(din volumul EMOTICONS)

fă-mă

fă-mă tu acolo
pe șevalet la cursuri
pe ziduri în graffiti
în acuarele sau peniță

fă-mă așa cum sunt
mărfar în viteză
balamut, cu viața mea
de pescar la copcă

fă-mă foarte gri
sau negru precum
mama-moartea
desenează din mine
un curs de apă
de la robinet
un puzzle pe birou
de care se amuză prietenii
o pajiște cu dulăi
o mină de sare
un viaduct

fă-mă vrednic, în putere
amestecă bine culorile
dă-mi peste gură

fă-mă să tac.

ceartă

ești așa de scumpă la vorbă încât
fierea mea, nepermis, lenevește

tăcerea din jur mă scufundă și-adorm
și-aud tot mai clar
cum se ceartă-n adâncuri
pește cu pește

exerciții de liniște

știi să taci ca un maestru
ai centură neagră la exercițiile de liniște
liber alese
(ai un dulap plin de trofee și medalii)
abia ce vorbești cu tine
în circuit închis

te arăți lumii un pic surdo-mută
râzi în sinea ta
te-nfășori în vată și pâslă
te faci coconul unei
singurătăți fără fluturi

din când în când
comunică cu mine perfect
cotele apelor dunării cursul valutar
mersul trenurilor

între intersecții între cvartale
între stații
nici nu te mai recunoști
mâzgălită, înghițită-n mulțime
cu capul de pitic rebel cu
gluga trasă pe ochi ca misionarii
cu mustăți de cafea cu
dopuri de căști în urechi cu
frigul în oase setat by default
cu cincizeci de îngeri
dând la pedale
prin tăcerea ta

așa ajungi acasă la căldură
să muști merele din fructieră
să strângi în brațe tare ursul de pluș

să fumezi să faci tumbe să urla
să-ți fixezi la loc dimineața
foarte atentă
același căluș

bilet de voie

azi noapte-am visat că-s jandarm
se făcea că ies pe la patru din gardă
cu ochii roșii și bărbia nerasă

că însuși Dumnezeu venise să-mi spună
la unitate, chiar peste drum
că plec în permisie la tine acasă

Violeta IONESCU

Expoziția de poezie

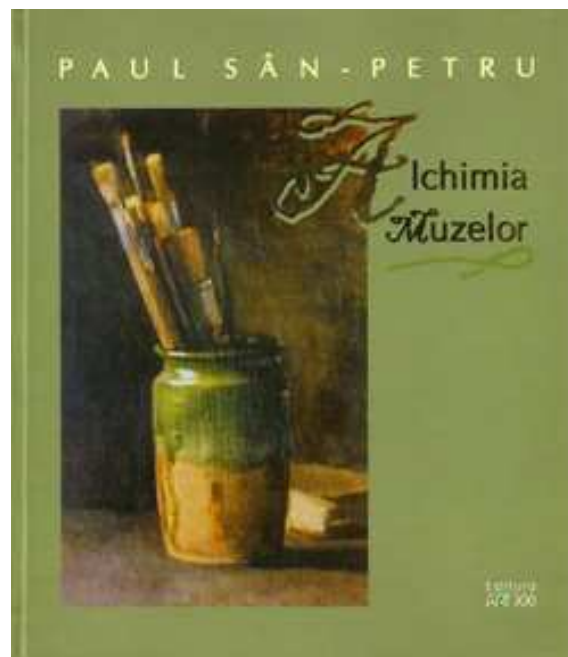
Alchimia muzelor, de Paul Sân-Petru, apărută la Editura ART XXI, 2009 este o carte mai puțin obișnuită în literatura română. O carte a dialogului artelor, unde pictura și poezia merg mână în mână, adică alături, fără să se confunde, nici să se explice, ci doar să se completeze reciproc. După aspect, cartea pare un album de artă, și chiar este.

De data aceasta, poetul își alege pictorul. Apoi vine rândul celor 40 de tablouri să fie alese. Actul său de creație începe de la această alegere. Și, pentru că nimic nu e întâmplător, ochiul îi cade pe acele imagini care stârnesc în el o vibrație interioară. Ca o muzică. Simfonia încă nu a început. Încă suntem la acel vibrato care face malurile să se apropie.

În timp, se dovedește că 40 de tablouri pot alcătui o expoziție, pot scrie o carte de poezie, pot compune o simfonie în 40 de părți și pot construi un templu. Flacăra de la Grigorescu vine de la acel copil de 18 ani care a pictat Agapia fără să fi văzut vreodată Madona lui Rafael. Și iată că lumina ei dăinuie peste veacuri. Ideea de a da o formă acestei lumini seamănă cu ideea de a face imaginile să se elibereze și să zboare în cuvinte și de a insufla cuvintelor fluidul unei propoziții muzicale. Cum se întâmplă alchimia aceasta? Probabil suntem, în armonia universală, un mozaic. Fiecare, privind un tablou, îi este oglindă și se vede în el potrivit cromaticii sale interioare. Așa și poetul. Vede ceea ce ancestral este pregătit să vadă. Artistul se recunoaște în artă, potrivit conturului metaforei sale.

Paul Sân-Petru încearcă să descrie ceea ce vede cu ochii săi și ne determină să credem că ochii aceștia sunt și ai noștri. Creează, în fond, *ab initio*, tabloul din spatele tabloului. Uneori folosește imaginea doar ca pretext pentru propriile sale meditații pe „marginea” a ceea ce se vede: pensulele pictorului sunt tablouri viitoare; umbrela fetei, închisă pentru „neploaie” îl duce cu gândul la vremurile imemorabile ale Genezei, când pământul încă nu avea mări, căci „apa își avea adâncul în stele”...; vede Dunărea, dar dincolo de ea, gurile Deltei prin care fluviul „plânge” în mare; observă că ochii evreului și ai găștii lui au același „cer de târg” și aceeași zare albastră; lângă furca din care scade „norul de lână” aude cum „bolborosesc andrelele”; simte cum ziua unică a unui măr înflorit „nu se mai divide”; aude zvonul gureș al spălătoarelor de pe mal... Într-un cuvânt, demersul lui e ca o înviere.

Paul Sân-Petru nu e la prima „abatere” de a pune muzele să horească în Parnas. În *Sacra coralia* (Ed. Zappy-s, 2002) a scris versuri pe muzică clasică, preclasică și modernă, cochetând cu muzica pe care o cunoaște foarte bine. Așa cum Musorski, Respighi, Bella Bartok, Stravinski și mulți alții au făcut-o la rândul lor, când au scris muzică privind tablouri.

Cel mai lesne vedem de ce în „Autoportret”:
„Trei sferuri de planetă-i doar oglindă/ Că
Demiurgul vru să-și vadă chipul / Dar n-a-ncăput de
Sine și de stele / precum în mări nu-i loc de tot
nisipul”.

Ispita narcisistă de a se autoportretiza o au toți creatorii. Doar tușele pictorilor sunt mai clare. Ceea ce este demn de reținut e că autoportretul lui Paul Sân-Petru nu este dat atât de suma tuturor literelor din cele 18 volume ale sale publicate până acum, cât de muzicalitatea versurilor și de jocul de lumini și umbre din spatele acestora.

Mai trebuie spus că volumul este bilingv și beneficiază de o prefață memorabilă, semnată de criticul de artă Valentin Ciucă și de traducerea în limba franceză a dnei Paula Romanescu. În măsura în care traducerea respectă nuanțele metaforice ale poeziei paulsânpetriene, salutăm această inițiativă, chiar intenția domniei sale de a produce și rime surprinzătoare. Cu excepția traducerii prefeței, unde sare nejustificat un paragraf-cheie. Sperăm însă că cei care o vor citi în franceză vor cunoaște cât de cât, dacă nu limba română, măcar biografia pictorului român despre care se face vorbire și care, totuși, a pictat la Barbizon.

Petre RĂU

Primul păcat

Într-una din lucrările sale Emil Cioran consideră gestul primordial al Evei, de a mânca din mărul oprit, drept cel mai semnificativ gest pentru condiția umană. Omul a optat pentru cunoașterea lumii, pentru decriptarea misterelor naturii, sacrificând pentru aceasta - fără să stea prea mult pe gânduri - fericirea și liniștea ce i-au fost oferite în Paradis.

Rațiunea poate să nu fie mai mult decât un mod de a merge înainte. Dar ce ne facem cu lucrurile peste care trecem prea liniștiți și care rămân împotmolite în fața rațiunii un prea lung timp?

Niciodată o teorie filozofică nu și-a descoperit cu adevărat finalitatea. Ea a căutat să cuprindă cât mai multe argumente, lăsând în urmă semne de întrebare care, chiar dacă inițial s-au dovedit a fi neînsemnate, mai târziu s-au transformat în probleme chinuitoare pe care rațiunea nu le-a mai putut mistui.

Poate că e nevoie să găsim un nou drum în cunoaștere. Multe mistere rămân nedezvăluite mii de ani. Filozofii ne învață să nu le atingem, pentru că ele există în afara noastră și nu le-am putea niciodată cunoaște pe deplin. Poate ar trebui reiterate virtuți care au existat, au fost foarte aproape de noi dar le-am rătăcit. Poate, în fine, ar fi necesară o reaşezare a conceptelor pe care noi înșine le-am acceptat prea simplu în viața noastră. Nu avem uneori senzația unui "deja vu" în fața multor taine? Nu par ele posibile numai pentru că ne sunt ilogice?

Ne-am așezat chiar de la început în afara dogmelor, mai precis de atunci de când Dumnezeu l-a alungat pe om din rai. În grădinile Edenului nimic nu părea că nu are sens, nimic nu părea mister, curiozitatea nu-și găsisese încă locul. Plimbările lui Adam și ale Evei prin grădinile raiului erau atât de pașnice încât nimic nu părea să tulbure vreodată liniștea sufletească a acestora. Existau concepte pe atunci? Desigur, mărul, șarpele nu puteau fi altceva. Poate nu erau tot la fel de "tari" cum par a fi astăzi pentru noi noțiunile de timp, spațiu, viață, moarte, infinit, dar existau.

Multe dintre ele însă depășesc înțelegerea noastră de azi. Despre multe ni se spune să nu ne aplecăm cu mintea asupra lor. De ce să nu existe semne de întrebare îndreptățite și accentuate? Adam și Eva aveau totul: conștiință, cunoaștere, pace, liniște, trai bun.

Ce le lipsea în fond? Eva nu a stat deloc pe gânduri înainte de a mușca din măr. Șarpele nu a trebuit să insiste prea mult. Adam nu s-a împotrivit și a mușcat și el. Iată, așadar, cel puțin trei conștiințe care s-au rupt atunci dintr-odată de Dumnezeu. Deci "marea scindare" s-a petrecut fără nici un resentiment, fără nici o remușcare, fără nici o ezitare în fața intenției de a săvârși primul mare păcat.

Dar, putem oare s-o acuzăm pe Eva că nu a ascultat porunca lui Dumnezeu? După părerea mea, Eva este nevinovată. Ea nu a dispus de nicio putere a exemplului prin care să ocolească păcatul. De câte ori Dumnezeu îi mai interzisese ceva? Ce însemna de fapt "a interzice"? În fond, Eva s-a trezit în fața unei situații pe care nu avea cum s-o înțeleagă ca s-o evite. Nu exista niciun precedent, nici cel mai mic exemplu despre ceea ce înseamnă păcatul și, mai ales, despre consecințele grave ale acestuia. Și atunci, de ce a fost atât de aspru pedepsită? De ce sunt socotite azi toate păcatele omului drept consecințe ale păcatului săvârșit de prima femeie a lumii?

Poate ar fi momentul să ne întrebăm dacă nu cumva Dumnezeu a pedepsit-o pe nedrept pe Eva. De unde să știe ea ce-o așteaptă? Este adevărat, Dumnezeu îi prevenise că vor afla moartea dacă vor atinge pomul cunoașterii. Dar ce însemna moartea? Probabil că însemna ceva rău, așa cum suna amenințarea în sine. Dar ce era răul? Și, în plus, Dumnezeu însuși numise, acel pom, pom al cunoașterii, deci făcuse din el o ispită. Iar el, omnipotentul, putea totuși să nu facă acest gest, sau măcar putea să-i prevadă urmările.

Cum să nu se simtă omul astăzi un pic dezamăgit? Ce judecată din lumea de azi nu ar lua în seamă atâtea circumstanțe atenuante? Nu mai fusese săvârșit nici un păcat înainte, nu exista nici un antecedent. Atunci de ce a venit atât de ciudat acea amenințare? Au mai fost oare și alte amenințări până atunci? Dacă am presupune că da, situația rămâne tot ambiguă. Dacă a mai existat un păcat anterior, atunci greșim când astăzi îl numim pe cel al Evei primul păcat. Dacă a mai existat, atunci poate că a existat și o pedeapsă, nu neapărat la fel de aspră. O faptă păcătoasă anterioară, pedepsită de Dumnezeu, ar face, într-adevăr, din fapta Evei, un păcat, dar un păcat secundar, nicidecum primul păcat.

Lumea este criptică, în sensul că toate lucrurile neînțelese așteaptă să fie descifrate. Lucrurile există de la sine, dar noi, neînțelegându-le pe toate, nu le putem atinge și nici accepta până când nu ne sunt revelate. Ele stau permanent în așteptarea decriptării care ar trebui să vină odată cu dezvăluirea cifrului.

(continuare în pag. 22)

Omul trimis definitiv pe pământ s-a ridicat deseori împotriva lui Dumnezeu, fiind în multe rânduri pedepsit exemplar pentru această îndrăzneală. Nu sunt acestea semne că omul a rămas, încă de la alungarea sa din rai, cu senzația unei pedepse nemeritate?

Sfântul Augustin susținea ca primordial principiul afirmării suveranității complete a lui Dumnezeu asupra voinței. El a fost primul care a elaborat o teorie sintetică despre grația divină. Aceasta însemna că toate actele virtuozose, fără excepție, necesită o intervenție divină sub forma unei providențe eficiente care pregătește dinainte orice act bun al voinței.

Însă el a avut mai întâi de luptat cu pelagianismul zilelor lui, care nega păcatul original dar și imortalitatea și integritatea lui Adam. Pelagius afirma emanciparea completă a omului față de Dumnezeu și puterile sale nelimitate în privința binelui și răului. După el, omul ar fi capabil să obțină singur un control complet asupra pasiunilor sale (apatheia). Din această virtute, datoria absolută a omului rămâne evitarea oricărui păcat prin propriile sale puteri. Sfântul Augustin însă se opune acestei gândiri, afirmând că Dumnezeu este omnipotent prin grație, și este stăpânul absolut al voinței. Omul nu poate fi liber decât sub imperiul grației, astfel încât, orice emancipare a sa în fața lui Dumnezeu depinde numai de grația divină.

Așa precum o spune și mitul creștin omul nu de la sine a căzut în păcat, ci influențat de șarpe. Dar șarpele nu era al lui Dumnezeu? Da, întrucât numai Dumnezeu a avut puterea să-l pedepsească aspru și să-l alunge și pe el din rai.

Dacă nu omul, ci șarpele a avut inițiativa separării de Dumnezeu, de ce au fost pedepsiți Adam și Eva? De ce este Eva, cea căzută în ispită, considerată păcătoasă?

Paradoxurile eleate au dat peste cap o întreagă gândire filozofică ce părea definitiv "așezată". Dar paradoxurile nu sunt altceva decât elemente ale unui cifru incomplet. Ele vin să contrazică logica gândirii tocmai pentru că aceasta este bazată pe concepte forțate. Unele au pătruns în viața noastră prin siluire, tocmai pentru că au părut comode. Progresul, uneori îndreptat pe piste false, ne-a fost într-atât de util și comod, încât l-am acceptat cu "sechele" lui cu tot, împingându-l până la margini. A trebuit mereu să vină cineva și să ne tragă de mânecă, să ne atragă atenția că nu suntem tocmai pe drumul cel bun. Astfel, omul, de-a lungul timpului, a acceptat multe corecții, uneori majore, fără a reveni niciodată la bază. De fapt, adevărata bază a fost uitată și ne-ar fi foarte greu acum să o "redescoperim". Dar putem avea și noroc. Cu minți precum cele ale lui Gauss, Riemann sau Einstein, Leonardo da Vinci, Galilei, Goethe ș.a. nu este exclus să regăsim într-o bună zi drumul adevărat.

Minulescu se întoarce cu fața către stradă enervat de încăpățânarea țiganilor.

- Paștele mă-tii de țigan împutit! Ciori împutite!

Fărâmiță se urcă agale în căruță, îndeamnă caii cu blândețe la drum și pleacă spre marginea orașului să hrănească caii pe islaz și să mai vorbească cu frații din șatra nomadă care a venit de două săptămâni în zonă.

Minulescu sprijinit de portiera mașinii, cu portiera deschisă, cu fața către stradă, pe cealaltă parte a drumului Bianca cu copilul, femeia își stinge țigara de bordura trotuarului, apăsând-o cu piciorul.

Minulescu vesel către Bianca, care este pe cealaltă parte a drumului, schimbă tonul:

- Ce faci frumoaso? Ce mare a crescut puștiul! I-a văzut ieri și i-a spus același lucru! Ce vremuri trăim draga mea, secolul vitezei, toată lumea aleargă.

- Buna dimineața, d-le deputat! Dv., ce mai faceți? Bianca zâmbește neimpresionată de vorbăraia bărbatului.

- Alergătură multă, frumoaso! Toți trag de tine, multe probleme de rezolvat! Țara are nevoie de reformă! zice Minulescu.

Bianca șoptește încet, bărbatul nu aude - La-s că alergi pentru mata, doar nu alergi pentru mine!?

- Tu, când mai vii pe la sediu, pe la partid, n-ai mai trecut pe la noi! zise Minulescu cu bunăvoință.

- Eu știu?!... ezită Bianca.

- O să începem campania, avem nevoie de oameni, o să fie bătălie mare! - Data trecută ai câștigat ceva bani, cu afișe, cu fluturașii, cu protocolul, te-ai descurcat...

Bianca amabilă - O să vă caut eu d-le deputat!

- Te aștept frumoaso! Te aștept!

Se urcă în mașină, fără să se grăbească și pornește cu un demaraj zgomotos.

- Exact pe mine o să mă aștepți, sunt sigură că în secunda asta a uitat tot ce a vorbit cu mine! - Doar pe bani nu-i uită!

Brândușa strigă după el, fără să se miște de pe prisma ei din norul de fum de țigară:

- Has mi bul! (mânca-mi-ai c.)

Bianca și copilul merg pe stradă, mai au câțiva zeci de metri până la poarta Elenei, copilul a terminat „placa” cu „Elena-balena”, zâmbește fericit.

Marian MOSCU

Agonia doctorului Suru

- „Nu sunt in apele mele” și-a spus doctorul Suru. Sunt în Constelația răului, a putreziciunii și neputinței.

Rămân însingurat într-un ocean de oameni dar într-o nulitate de omenie. Am operat zeci de mii de pacienți. Le-am redat viața și bucuria de a trăi, le-am redat virtutea și fericirea. Iar eu? Eu am ajuns ca un „ciot” eminescian pe care timpul își așează nepăsător fundul ca într-o letargie a durerii, a chinului și a neputinței. Anii mi-au brăzdat vectorial sufletul și trupul. Ființa mea neputincioasă își târâie umbra după o bucată de pâine, după o gură de apă, după o gură de aer și de liniște... Dar, Doamne, pe cât de mult bine am făcut pe atât de multă mârșăvie mi se aruncă în față din miasmele vieții ce știe doar să tulbure ordinea firească a lucrurilor. Asta este condiția intelectualului român!

Iată! Stau la o coadă mică dar imensă pentru a cumpăra o pâine, doar o pâine!

Când sunt gata-gata s-o primesc, altcineva se strecoară în fața mea, și altul, și altul ...

- Lasă-l domnule și pe el să ia o pâine. E grăbit săracul, este portarul de la Spitalul Județean, acolo unde a lucrat și doctorul Suru.

- Îmi aud numele și parcă nu mi-l aud! Ce faci Cezare? Mai respiri? Întinde mâna și primește-ți bucată de pâine!

- Nu. Și el trebuie să intre în față. Este domnul șef de la Poliție. Poftim, vă rog! Și el este domnul deputat! Și el este domnul patron de la „Șmecheria în floare”!

- Doamne, toți trebuie să intre în față! Eu, eu așa am fost totdeauna: unicul conștiincios. Fumam o țigară, mă spălam pe mâini și în halatul imaculat intram în sala de operații. L-am operat și pe tatăl polițistului și pe bunicul deputatului și pe tatăl patronului și pe...zeci de mii, mii care acum m-au uitat. Chiar și pensia mea-i mai mică în lei decât sfertul sfertului pacienților pe care i-am operat. Doamne, văd cerul cum își întunecă marginile. Mă învăluie într-un cântec de revoltă, dar cine mă ascultă?

Sunt „ciotul” ce am răsturnat Carul Mare al comunismului, sunt „ciotul” ce am scris sute de cărți pentru sănătatea și vigoarea nației noastre. Privește,

Doamne, ce puști frumoși se zbenguie la rând. Îi admir, nu-mi mai trebuie pâine, nu-mi mai trebuie nimic. Mă simt sătul în flămânzirea mea profundă. Mă simt un strigăt discontinuu al eternității. Ei discută orice despre destinul lor ușor și efemer. Nu discută nimic important. Nimic despre viața reală, despre progres și civilizație, despre fluxul și refluxul uman, despre seismele cunoașterii adevărate. Sunt tare subțirei. Am îmbătrânit și mie frică să fiu de dâșii omenit, tratat, protejat. Cât pot să mă exprim trebuie să le șoptesc în urechi, fără să-i supăr, ca ghicitoarea în palme! Care este drumul dinspre mine spre ei, dinspre noi spre ei? Constelație fără vertebre-i bătrânețea mea! Gaură neagră plină de mistere! Viața lor e nisip și obsesie.

Întind mâna după bucată de pâine. Scap banii pe teighea când aud vânzătoarea că „pâinea s-a terminat”! Mâine va fi o altă zi, alt soare, alt aer, altă pâine și probabil alte griji.

- Bună ziua, domnule doctor! Ce mai faceți?

- Voie bună. Cu Dumnezeu înainte!

Răspund colegului care a părăsit rândul dar avea abonament la pâine. Îmi dă și mie o jumătate, cealaltă jumătate o rupe bucăți și caută s-o îndese în gura dulăului pe care-l purta în lesă.

- Frumos câine ai! Și uite, nu vrea pâine!

Îmi venea s-o adun de pe jos. Oasele mele bătrâne nu-mi permit acest lux, în timp ce, câțiva boschetari adună tot ce le stă în privire, chiar și jumătatea de pâine pe care abia o promisem în dar. Demnitatea mea de medic, într-o țară civilizată, nu se pretează a lua atitudine. Merg pâș-pâș acasă. Sunt singur. Orbesc prin semnul crucii cu icoanele din pereți, cu cărțile frumos stivuite în bibliotecă. Pe ușă intră o femeie îmbrăcată în negru.

- Mi-e foame! Ai adus ceva de mâncare?

- Sunt porția ta promisă! Când vrei mă poți folosi ca piesă de schimb în fața nedreptăților!

- Nedreptatea nedreptăților...e un exercițiu lugubru.

- Lugubru, dar exact, matematic! Minus ori minus fac plus!

- Ai halucinații. Eu sunt nevasta ta. Nu sunt o femeie îmbrăcată în negru. Mai bine bea un ceai de iasomie și liniștește-ți sufletul răstignit în adormire. Mâine mergem la cimitir, ne așteaptă o masă creștină, umilitor de persistentă. Mă auzi? Sau aprind candela vecerniei de la capăt de drum?

Nici un cuvânt! Doctorul Suru face nudism în apele tulburi ale închipuirii trecerii într-o viață veșnică. Pe muchie de bisturiu hematia timpului închide pleoapele universului.

ȘTIAȚI CĂ...?

- ❖ Scala Richter e folosită la aprecierea cutremurelor. Dacă un cutremur are gradul 6 pe această scară înseamnă că este de 32 de ori mai puternic ca și un cutremur de gradul 5. Și tot așa.
- ❖ Alunele se folosesc la fabricarea dinamitei.
- ❖ Sigura felină care nu-și poate retrage ghearele este ghepardul.
- ❖ Heroina a fost inițial marca înregistrată a fabricii Bayer - așa s-a denumit morfina produsă de aceștia.
- ❖ Sunetul scos de rațe nu are ecou. Nimeni nu știe de ce.
- ❖ Limba cameleonului raportată la corp este sub raportul 1,5 : 1.
- ❖ Ketchup-ul provine din China.
- ❖ Unitatea de măsură pentru puterea laserului a fost o perioada bună Gillette-ul.
- ❖ Albinele, broaștele testoase și termitile sunt complet surde.
- ❖ Singura cifră care nu se poate scrie cu litere romane este zero.
- ❖ Șobolanii rezistă mai mult fără apă decât cămilele.
- ❖ Pânza de păianjen are o rezistență remarcabilă. Firul de grosimea unui creion ar putea opri un Boeing 747 din zbor.
- ❖ Denumirea Șah-Mat în limba persană înseamnă "Regele e mort".
- ❖ Viteza de propagare a durerii în corpul uman este de 110 m/s.
- ❖ Supraviețuitori în cazul scufundării Titanicului sunt și 2 câini.
- ❖ Cea mai apropiată rudă a lui Tyrannosaurus Rex este găina.
- ❖ 1/3 din rezerva de apă a Terrei se află în Canada.

CARTI

CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

- ❖ *Partitura sub asediu* – Valeriu Valegvi, Ed. Fundația Culturală Antares, Galați, 2007
- ❖ *Strigătul tăcerii* – Marin Moscu, Ed. Rafet, Râmnicu-Sărat, 2008
- ❖ *Trandafiri albi pe cer* – Ion D. Goia, Ed. Arhip Art, Sibiu, 2007
- ❖ *Eu, adică umbra mea* – Paul Spirescu, Ed. Andrew, Focșani, 2009
- ❖ *Un strigăt în deșert* – Corneliu, Eseuri, Ed. Fundația Culturală Antares, Galați, 2009
- ❖ *Fugă în roșu* – Săndel Stamate, Ed. Fundația Culturală Antares, Galați, 2009

desen de Elena-Liliana Fluture

POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE "NODURI ȘI SEMNE"
(www.cenaclu.inforapart.ro)

Vlad TURBURE

Nimic nou despre îngerii

vai cum mai aplaudau îngerii
până la destrămarea aripilor
până la desprinderea lor de trup
aplaudau
pre urmă piept în piept
doi câte doi aplaudau
până la desprinderea
trupului de zbor
zborul însuși
în lipsa aripilor
se lepăda de sine
și se prefăcea în lumină
până vedeam
tot ce am dat de pomană!

Simona APOSTOL

Un dinte (printre altele)

trei oglinzi se nasc pe oră.
orele alunecă
sub calea ferată
una din mine durează
alte oglinzi - care sunt?
gutui căzute prin bălți -
care sunt? a doua, a treia,
a zecea lucire pe câmpul fără
gutui
soldații cu joben, floare la rever,
pachesti pestrițe, mă acoperă
clownii au dus arma la umăr
țintesc,
ochesc
oglinza s-a vărsat.
gutuile acoperă câmpul.

Simona NEGRITORU

- 2 -

Nu pot suferi depărtarea
Ea mă alungă aiurea
în vraștea cuvintelor oarbe
și șchioape
Gândul mi-e cangrenat
Și tu bați depărtarea
Te caut
Și nu-mi răspunzi
chemării de albatros
Zbier după tine
Dar inima mi-e țândări...

Simona TOMA

Inventar

Rochie din păsări cântătoare
Piruetă arcuite spre spate
Câteva salturi supraetajate
Pe alocuri suspinare
Șchiopătând dintr-o culoare

Dintr-o încă respiraie
Trag cu praștia în zare

Îngerii bucălați pe coate
Eu
Ispită
Mere coapte

Victor DUȚU

***Al șaselea simț
(raport de logică)***

Un nesimțit de simț al meu
și-a cumpărat observator astronomic
speculându-mi stelele interioare
(stele verzi vreau să zic),
ca și când m-ar crede
un Dorian Grey retrospectiv.
Un alt simț îl trădează spunând
că nu-i miroase-a bine
despre ce se-ntâmplă cu vecinul său
Un altu-mi raportează că,
din ce-a pipait el pân-acum,
vecinul său astronom
ar fi puțin cam nerod.
Următoru-mi poruncește
să-l leg pe îndrăzneț
cu cătușe de fier
dacă nu vreau să pier
(dacă vrei să nu pieri!)
pentru că el a auzit
că nesimțitul astronom
ar fi un evadat de prizonier.
Ultimul îmi sugerează că el
l-ar gusta mai bine pe primul
dacă n-ar fi ultimul
și că l-ar gusta mai bine pe al doilea
dacă ar fi fost al treilea.

Cine este adevăratul mincinos?
ar trebui oare
să mai pipăi, să mai aud,
să mai văd, să mai gust
sau să mai miros?

Și totuși... pentru asta
mi-ar mai trebui un simț.

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

18 septembrie 2009 (a citit Radu Vartolomei –
proză)

3K1

„Bătrânul nu avea nume sau pensie iar fața lui era atât de comună încât ar fi putut fi orice sfânt cu trăsături austere de pe pereții orcărei biserici tătărăști. Scormonea câteodată prin gunoaie ca să adune mâncare pentru căteava lui sau îl vedeai primind ceva de mâncare în contul lui Dumnezeu sau a vreunui mort cu familie darnică dar nimic altceva” (Radu Vartolomei - Ulama).

Ion Avram: 3 texte mai bine scrise, chiar și din punct de vedere gramatical. 3 texte remarcabile prin modul relatării, direct și firesc, cu o curgere lină, adecvată cronotopului povestirilor. 3 texte în care obișnuitul și neobișnuitul își dau, într-un mod cât se poate de armonios, mâna.

Gelu Ghimeș: 3 texte bine scrise, mai ales al doilea. Al treilea mi se pare lipsit de adâncime.

Dimitrie Lupu: 3 povestiri bune în concept, cu momente foarte reușite și momente foarte proaste, din punctul de vedere al scriiturii. Știe să conducă în 3 texte povestea fantastică, să prindă cititorul și să-l atragă în spațiul și timpul creat de el. 3 texte în care gramatica este a naibii de frumoasă.

Stela Iorga: 3 proze care îmi plac pentru că sunt mai aproape de latura spirituală a omului, o înălțare spre care fie tinzi, fie nu. 3 proze care sunt scrise la inspirație, 3 proze reușite din punct de vedere artistic și ca mesaj.

Cristina Dobreanu: 3 proze care se remarcă prin sfârșitul neîncărcat de balast.

Adrian Haidu: 3 proze ca una singură, urmând același șablon al unei compuneri școlare, aceleași reguli, o rigurozitate narativă care fie place, fie displace. 3 proze de la care ar fi vrut mai multă joacă, tupeul de a da pe lângă reguli, dar într-un mod serios și plăcut. 3 proze la pământ cu gramatica.

A consemnat: Alexandru MARIA

25 septembrie 2009
(a citit Cristina Bușilă - proză)

SCRISORI CĂTRE MARE

„Rând pe rând citi toate scrisorile femeii, adresate soțului ei plecat pe mare. Toate erau date, cu o vechime de aproape doi ani, fiind scrise la o distanță de o săptămână una de alta” (Scrisori către mare, de Cristina Bușilă).

Un mic fragment din ceea ce s-a citit sâmbătă, un text de o presupusă atmosferă a Franței din secolul 17, ba nu - 19, numai și numai datorită unor nume precum Philippe, Luca, Francois Martine, precum și altele.

De altfel, o lipsă totală a unei încadrări într-un spațiu și un timp al povestirii a remarcat și Adrian Haidu, care ia și recomandat de altfel ce anume trebuie să facă pentru a nu mai scrie școlărește.

Tatiana Nona Ciofu a spus că textul este cursiv, că are la bază o idee care se vrea interesantă și că aceasta, abia spre final, nu mai este servită pe tavă și degeaba. Tânăra scriitoare ar trebui să scrie mai mult din ea și mai puțin din manuale.

Dincolo de o anumită corectitudine a scrierii, lui Dimitrie Lupu nu i-a spus nimic acest text, tocmai pentru că, în cazul Cristinei, scrisul nu vine ca o formă de manifestare a interiorului, ci – dimpotrivă – este la fel de bine ca și cum nu ar fi. Totuși, a găsit și ceva bun în cele 5-6 pagini, și anume o urmă a unei caracterizări a unui personaj pe care ar putea fi fundamentat un alt text, probabil mai bun decât cel din acea seară.

Stelei Iorga nu i-a plăcut de asemenea proza, pentru că este supusă criteriilor școlărești. Totuși, sunt și unele pasaje care i se par mai reușite, chiar dacă prea puternic liricizate și de o întindere prea mare.

Ion Avram, dimpotrivă, crede că textul încearcă să iasă din modelul compunerilor școlare, ceea ce face ca acest început în a scrie proză al Cristinei Bușilă să fie unul destul de reușit, cum de altfel sunt și dialogurile (prea multe, după cum crede subsemnatul).

Musafirul de seamă din acea seară, Simon Ajarescu, a spus că există un talent real în fata care a citit, că proza este informată, dar că îi lipsesc – din păcate – diacriticele.

A consemnat: Alexandru MARIA

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0236 411190, 0745 324472

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro